Povești nemuritoare

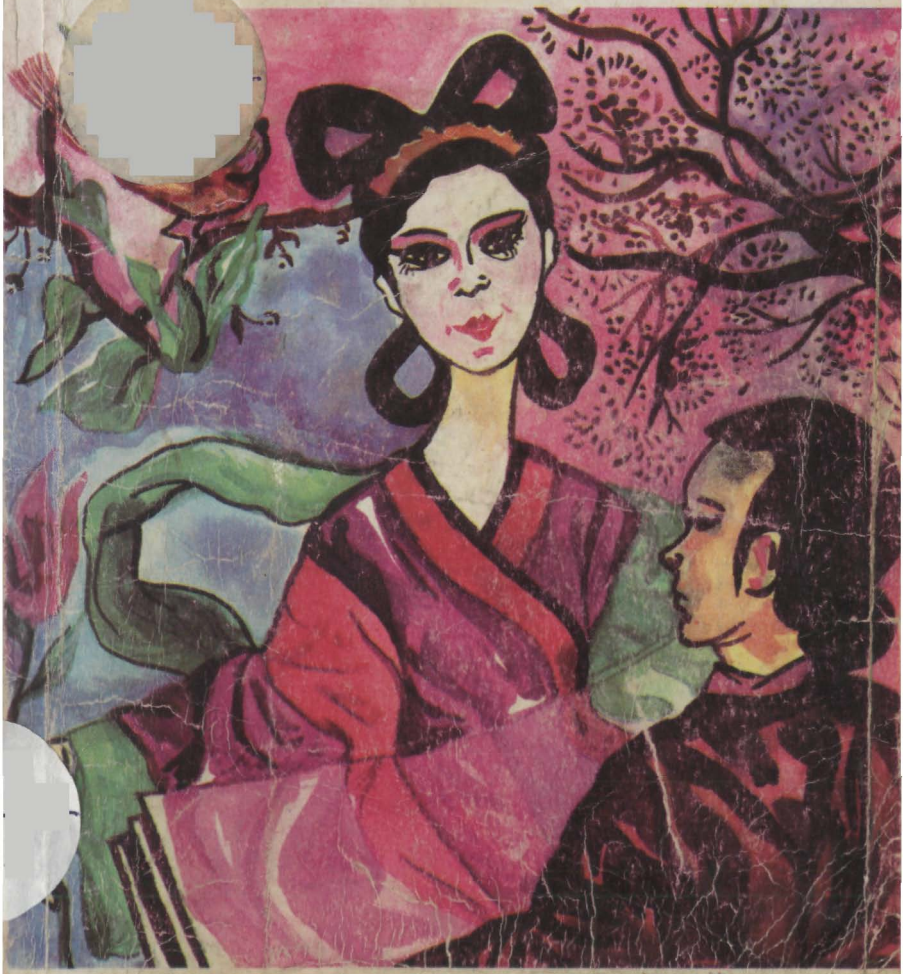

EDITURA ION CREANGĂ

Poveşti nemuritoare

31

Coperta:
CARMEN STĂNESCU

© Editura Ion Creangă S.A.
Poveşti nemuritoare, 31, 1997

Toate drepturile aparţin Editurii Ion Creangă. Reproducerea integrală sau parţială este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

ISBN 973-25-0569-9

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ – BUCUREŞTI, 1997

Omul cu dragoste de flori

ÎN ANII DOMNIEI împăratului Jen Dsung, din dinastia Sung, trăia un om într-un sat în apropiere de oraşul Ping Giang. El se numea Tsiu şi porecla era Sien.

Tsiu-Sien se trăgea dintr-o veche familie de ţărani, care aveau câteva palme de pământ şi o casă. Era de multă vreme văduv şi nu avea copii. Nu iubea nimic mai mult pe lume decât florile şi, de ce le cultiva, şi iubirea pentru ele era mai mare. Da, le iubea aşa de pătimaş, că părăsise ogoarele şi livezile şi trăia numai pentru dragele sale flori. Dacă afla vreun soi deosebit, era mai fericit decât dacă ar fi descoperit o perlă sau o piatră preţioasă. Dacă în drumul său spre oraş vedea în vreo grădină străină flori înflorind în chip deosebit de frumos, uita cele mai grabnice ocupaţii ale lui şi intra acolo, fără învoire. Întrebat fiind ce doreşte,

cu surâs nedumerit el se ruga de iertare şi răspundea că numai florile l-au fermecat. Dacă erau cumva flori din care avea şi el, încă nu-şi lua ochii de la ele, însă când erau cu totul neobişnuite, atunci i se putea întâmpla să uite nevoia care-l mânase spre oraş. Iar dacă vedea la un florar o specie scumpă, îi plătea preţul cerut, chiar de ştia că l-a înşelat şi, cu un sentiment de neasemuită fericire, îşi ducea scumpătatea acasă. Patima lui mergea aşa de departe, încât atunci când nu mai avea bani îşi amaneta hainele. De aceea i s-a zis Nebunul Florilor.

Oamenii răi, profitând de slăbiciunea lui, tăiau florile scumpe, le înfăşurau într-un şomoiog de glod şi paie şi, cu o mutră nevinovată, le dădeau îmbucuratului, care le cumpăra în culmea fericirii. De mirare era că flori din acelea creşteau şi pe la el acasă.

Curând deveni grădina lui un parc minunat, pe ale cărui garduri împletite din bambuşi se puteau vedea cele mai rare plante agăţătoare. Dincolo de gard, pe amândouă aleile, se zăreau palmieri, salcâmi, crizanteme, orhidee aurii şi floarea-domniţei plină de frăgezime, ca din poveste. Era cu neputinţă să numeşti toate felurile

de flori; grădina lui părea o perdea din cea mai preţioasă mătase minunat brodată. Abia se trecea o floare, că lângă ea o soră şi mai frumoasă îi lua imediat locul.

Porţile care duceau în acest paradis erau din ramuri măiestrit împletite. Uşile cu două canaturi se deschideau într-o alee îngustă de bambuşi. Rareori bambusul galben are câte o dungă verde, el bate la ochi prin simplitatea liniei, paşnic şi măreţ ca şi când sta gata să întâmpine pe cel care intră. Un şir de molifţi închidea aleea de bambuşi. Din amândouă laturile, pornea câte o potecă spre casa cu acoperiş de paie a lui Tsiu-Sien, având trei încăperi destul de înalte, ca soarele şi lumina să pătrundă înăuntru. Pe un perete se afla pictura unui maestru necunoscut şi, sub ea, un pat micuţ din lemn alb lăcuit, acoperit cu perne roşii. Câteva scaune şi măsuţe joase întregeau mobilierul încăperii. Toate erau peste măsură de curate şi bine întreţinute. Nu găseai fir de praf. În curtea interioară, dinapoia casei, erau aşezate în oale, gingaş lustruite, orhidee al căror colorit nemaivăzut arătau raritatea lor. Dar cine ar putea să descrie încântarea la vederea curţii a doua! Pretutindeni, minunăţie de

culori şi miresme! Părea să fie aici pururi primăvară. În spatele curţii se afla un mic bazin, în faţa căruia se ridica un pavilion din scoarţă de copac.

La intrarea în grădina lui Tsiu-Sien dădeai de un lac lucitor în a cărui apă limpede se oglindea cerul; de aceea se chema Oglinda-Cerului. Malurile sale păstrau în fiece anotimp un farmec deosebit. Şi aci înfrumuseţa el malurile sădind sălcii şi piersici. Şi vraja primăverii cu flori roz şi roşii pe macatul verde al sălciilor era de neînchipuit. Lacul era acoperit cu flori de lotus de toate culorile şi, în timpul înfloririi, întocmai ca amurgul împurpurat şi norii pestriţi, pluteau în toată splendoarea deasupra apei.

Vestea despre grădina lui Tsiu-Sien mersese până departe. Bărci sărbătoreşte împodobite aduceau oaspeţi, care rămâneau uimiţi în faţa strălucirii florilor de lotus. Când corăbiile se întorceau acasă, sub sclipirea stelelor, ele semănau cu nişte licurici; lumina lor se răsfrângea în apă, de credeai că cerul s-ar fi scufundat acolo.

La cel dintâi cântec al cocoşului, Tsiu-Sien se dădea jos din culcuşul lui să vadă scânteierea de rouă pe flori. Apoi îndepărta cu migală toate

frunzele căzute. Scotea apă de la fântână şi le uda pe fiecare cu aceeaşi grijă, până către amurg. Dacă înflorea un boboc deosebit de frumos, aducea o căniţă de ceai sau un pahar cu orez, spre a serba naşterea florii; îi îngâna un cântecel şi-i ura o viaţă de mii de ani. De-l biruia somnul, îşi punea capul pe o piatră, spre a rămâne în apropierea ei.

Când veneau furtuni şi ploi, ca să vadă de nu au păţit ceva florile sale, îşi lua un fel de umbrelă cât o pălărie mare din foi şi nuiele de bambus şi o manta din fibre de palmier şi, de afla vreo stricăciune, o dregea cu o mână iubitoare şi grijulie. El cerceta florile care cădeau şi cu băgare de seamă culegea cele din urmă semne ale strălucirii lor într-un pocal, ca să se mai bucure de mireasmă. Iar când se uscau cu totul, umplea cu ele un ulcior şi, plin de înduioşare, cu ochii înlăcrimaţi, le îngropa alături de tulpina golaşă. Asta numea el înmormântarea florilor. Curăţa cu apă proaspătă florile mânjite după ploaie şi furtună şi le privea bucuros când ele arătau iarăşi vechea lor splendoare. Asta numea el scalda florilor.

Dacă întâmplător el lua seama că cineva voia să frângă o floare, se ruga fierbinte să nu

facă una ca asta. Cu toate că i s-a zis Nebunul Florilor, era iubit din cauza marii lui bunătăţi şi îi cruţau florile. Arareori căpăta voie cineva să-i admire grădina. Dacă îngăduia cuiva să intre, mai înainte îl deprindea cu felul lui de a vedea florile. Faţa lui blândă se înroşea ca focul de mânie dacă prindea vreun răufăcător în grădina sa.

Voioşia senină a florilor sale părea să fi trecut asupră-i, pentru că viaţa i se arătase tot mai uşoară şi mai prietenoasă, bătrâneţea nelăsându-i urme.

Tot pe vremea aceea locuia într-un sat învecinat un om cu numele de Dşan-Wee. El se trăgea dintr-o familie bogată şi se folosea de puterea sa cu orice prilej. Era înconjurat de o mulţime de slujitori, la fel de răi şi de vicleni ca şi stăpânul lor.

Într-o zi, pe jumătate beat, Dşan-Wee ajunse în satul bunului Tsiu-Sien. Era vremea prânzului, când el hălăduia prin sat. Deodată se opri în faţa grădinii lui Tsiu-Sien şi, cherchelit fiind, splendoarea florilor îl ului. El întrebă de proprietar. I se spuse:

– Grădina este a Nebunului Florilor, care aproape nimănui nu dă voie să-i admire florile. Numele lui adevărat e Tsiu-Sien.

– Are curajul a-mi opri şi mie intrarea? se semeţi Dşan-Wee. Iute! Bate la uşă! porunci el omului său.

Tsiu-Sien tocmai terminase de stropit florile-domniţei. El stătea în tihnă cu o căniţă de vin de orez şi o farfurie de poame între drăguţele sale, când nişte bocănituri îl făcură să sară în sus speriat. Numaidecât deschise poarta şi văzu în faţa sa o ceată de tineri beţi.

– Ce căutaţi aici? întrebă el îngrijorat.

– Eu sunt Dşan-Wee, stăpânul întregului sat de dincolo. Am auzit de mulţimea florilor tale şi vreau acum să le văd!

Tsiu-Sien rămase surprins şi mâhnit de purtarea lui cutezătoare. Prin tot felul de vorbe încercă să-i îndepărteze pe cei ce voiau să intre în grădina sa. Mânios, Dşan-Wee zise atunci slujitorului său:

– Bătrânul ăsta nebun nu pricepe când cineva i se înfăţişează cuviincios? Ce suferă florile lui dacă le privesc, ori îşi închipuie că vreau să le mănânc?

El îi dete o lovitură în piept, că Tsiu-Sien căzu pe spate. Apoi năvăli cu gloata lui în grădină. Tsiu-Sien se ridică mâhnit şi-i urmă pe răufăcători.

Floarea-domniţei înflorea şi înmiresma pe vremea aceea aşa de încântător, de parcă era din altă lume. Când Dşan-Wee se apropie foarte tare să-i soarbă ademenitoru-i miros, fără prea mult ocol, dar nici ca s-o vatăme, Tsiu-Sien se rugă cuviincios să ia seama.

Această smerită rugă a fost pentru omul crunt un binevenit prilej de ceartă. Gălăgios se răsti la bătrân:

– Se vede că nu mă preţuieşti ca oaspete? N-ai vrut să mă laşi înăuntru, tu, mojicule? Ce strică neroadelor flori ale tale, dacă eu le privesc şi apoi le miros? Chiar de-acum am s-o fac!

Tsiu-Sien auzi vorbele-i răutăcioase, dar se sili să stea liniştit, ca să nu întărâte pe hain, ci, dimpotrivă, să-l aducă la cuminţenie. Tocmai această linişte îl înverşună şi mai mult pe Dşan-Wee, care-i strigă batjocoritor:

– Aşa frumoase flori! Pentru asta se cade să închinăm un pahar de vin!

Şi chiar porunci slujitorilor să-i aducă vin. Atunci bătrânul îşi pierdu răbdarea. Tremurând de mânie, sări în sus:

– Casa mea e tot aşa de micuţă ca şi a unui melc! Uită-te la florile mele, dar bea-ţi vinul acasă!

– Grădina e destul de mare pentru noi toţi. Ne vom aşeza pe pământ.

– Pământul vă va murdări hainele, mai încercă bătrânul să-i abată de la gândul lor.

– Vom aşterne un covor.

Într-o clipă se pregăti o gustare, se aşternu un covor şi începu ospăţul.

Deodată-i veni lui Dşan-Wee un gând rău. Cu ochii sticloşi de băutură, pe când întindea lui Tsiu-Sien un pahar de vin, strigă în culmea beţiei:

– Cât eşti de prost, te pricepi doar la flori şi pomi! Îţi cumpăr grădina asta minunată şi apoi tu poţi fi grădinarul meu.

Tsiu-Sien presimţea c-o va păţi. Dar el se reculese iute şi zise ploconindu-se:

– Vă mulţumesc, dar grădina mea înseamnă viaţa mea! Luaţi-mi totul, numai grădina nu!

– Viaţa ta sau nu, mi-e totuna! se răsti Dşan-Wee. Vreau grădina!

– Tu nu ştii ce fericire te aşteaptă. Grăbeşte-te să primeşti târgul, adăugă unul din ceata lui Dşan-Wee.

O spaimă fără seamăn îl cuprinse pe bătrân. Îi tremurau mâinile şi picioarele. Abia de era în stare să îngaime un cuvânt.

– Mă scoţi din sărite! se stropşi Dşan-Wee la bătrân.

– Răspunsul meu rămâne acelaşi, nu vând! zise Tsiu-Sien aproape fără glas.

Apoi întreaga ceată chefui până se îmbătară criţă. Înainte de a părăsi grădina, Dşan-Wee voi să smulgă câteva flori, dar bătrânul se aşează dinaintea lor şi, tremurând de mânie, izbucni:

– Nu le atinge!

– De mâine grădina este a mea! De aceea fac, de azi, ce-mi place! strigă Dşan-Wee.

Atunci şi slujitorii acestuia strigară din răsputeri:

– Priviţi pe acest nebun! Să vedem dacă el ne poate împiedica!

Şi, râzând batjocoritor, smulgeau tot ce puteau. Buimăcit, Tsiu-Sien îl izbi pe Dşan-Wee cu capul în piept. O singură lovitură fu de ajuns ca să-l răstoarne pe beţiv. Atunci se năpustiră cu toţii asupra bătrânului. Îl ridicară de jos pe stăpânul lor, care, turbat de mânie, strivi tot ce mai rămăsese din florile-domniţei. Apoi plecară.

Tsiu-Sien rămase tare mâhnit, suspinând după florile sale. Deodată, însă, auzi un glas plăpând, care-l întreba milos:

– De ce plângi?

El se întoarse şi zări o drăgălaşă copilă de vreo şaisprezece ani, într-o îmbrăcăminte simplă.

– Din ce casă eşti, fetiţo? o întrebă el năucit. Nu te-am văzut niciodată.

– Nu stau departe de tine şi am auzit de florile tale. Sunt aici să mă minunez de ele, răspunse ea, încet şi domol.

Din nou suspină bătrânul. El arătă spre pământ şi zise:

– Uite acum toată splendoarea lor.

Apoi îşi povesti durerea.

– Linişteşte-te! Mângâie-te, bunule om! răsună iarăşi vocea ei. Ştiu eu un mijloc să-ţi înzdrăvenesc dragele tale flori. Dacă vrei să m-ajuţi, adu-mi apă!

Când se întoarse, nu-şi crezu ochilor. Toate florile-domniţei erau acolo înflorite, ba şi mai frumoase şi mai colorate ca până atunci. El se lumină de bucurie. Recunoscător, căută pe binevoitoarea copilă. Ea pierise însă fără urmă. Se repezi în drum, dar aci nu găsi decât doi bătrâni, buni vecini; întrebându-i, ei spuseră că n-o zăriseră deloc pe dalba copilă. Cum ei îl căinau pentru florile zdrobite, Tsiu-Sien le povesti despre

minunea florilor. Merseră cu el în grădină şi văzură schimbarea. Şi toţi trei crezură că numai zâna florilor putea împlini această minune.

În gura mare, amândoi vecinii vestiră minunea în sat. Toţi se mirară. Tsiu-Sien îşi petrecu acea noapte pe jumătate treaz, pe jumătate visând, între florile lui.

„Mă voi îndrepta şi, de acum înainte, voi deschide uşa tuturor prietenilor florilor!" îşi spuse când se trezi.

Mic şi mare, tânăr şi bătrân, toţi veniră în grădină, uimindu-se sfios în faţa frumuseţii.

Setos de fapte mari, Dşan-Wee porni a doua zi să pună mâna pe grădina bătrânului. Chiar mai înainte se povestea în partea din vale a satului că florile strivite stau din nou în toată splendoarea, că o zână ar fi fost printre ele. Dşan-Wee alergă cu ceata lui într-acolo şi se încredinţă de cele întâmplate. Ca un fulger îi veni gândul diavolesc de a pârî în oraş pe bătrân de vrăjitorie. Ceea ce şi făcu numaidecât.

Bietul Tsiu-Sien fu trimis în temniţa oraşului. Numai puţini îl însoţiră, cei care văzuseră minunea din grădina sa. Judecătorul ascultă mai întâi pe Tsiu-Sien, după care îl înfruntă aspru:

– Cum îndrăzneşti să înşeli poporul cu astfel de vrăjitorii?

Bunul bătrân sta nedumerit. La urmă de tot înţelese că fusese o victimă a lui Dşan-Wee. Bolborosind, povesti întâlnirea cu mârşavul om şi cu zâna florilor.

– Minţi! îi strigă judecătorul. Satul întreg a văzut farmecele tale!

Şi bătrânul rămase în temniţă.

Bucuria răutăcioasă a lui Dşan-Wee era de nedescris. În scurt timp se făcu stăpân pe grădină şi zise slujitorilor săi:

– Aci vom pregăti o mare sărbătoare! Nimeni nu ne mai poate împiedica!

Dar când şi-aruncă ochii la florile-domniţei le văzu prăpăd la pământ.

– Vedeţi şi voi, n-am dreptate? Nu e bătrânul un vrăjitor? Altminteri cum s-ar putea ca florile să fie iar la pământ? Dar pentru asta să nu ne speriem! strigă el. Nu vrem altceva decât să chefuim, să chefuim!

Curând toţi se îmbătară de-a binelea. Însă după o vreme ei desluşiră în aer un vuiet şi un şuier, foşnete şi trosnete. Izbucni o cumplită vijelie. Florile se înfiripară încetul cu încetul şi din ele

răsăriră mici vietăţi nu mai mari de o şchioapă. Beţivii începură a se dezmetici, că vijelia, care pentru ei era o grozăvie, părea chiar să le placă acum din pricina micuţelor fiinţe. Sub puterea acesteia, ele se tot măreau şi până la urmă se făcură un şirag din cele mai frumoase copilişe.

Nemernicii întinseră mâna înspre ele, cu jind, dar numaidecât ele se lăsară molatece la pământ. O fetiţă înveşmântată în roşu prinse a glăsui:

– Cine v-a dat voie, neobrăzaţilor, să intraţi în grădina lui Tsiu-Sien? Ce înseamnă aci o poruncă a lui Dşan-Wee? Sus, voi surori! Să răzbunăm pe credinciosul nostru ocrotitor!

Însufleţite, toate fură la un gând şi atunci începu o învălmăşeală sălbatică, o fugă şi o goană, mânecile lor lungi se făcură bice, care ca un vânt umed şi rece plesneau feţele beţivilor.

Veni seara. Furtuna se potolise. Din nou era linişte şi totul, ca mai înainte. Chefliii se treziră ca dintr-un vis nedesluşit. Fusese într-adevăr vis sau vedenie? Îi dureau mădularele, iar Dşan-Wee cu întâiul său slujitor lipseau. Înfricoşaţi, se strecurară prin beznă, fără să mai poarte grija stăpânului lor.

După un răstimp se întoarseră cu torţe aprinse şi cercetară cu de-amănuntul grădina.

Îl găsiră pe slujitor greu rănit, cu capul spart, sub un piersic. Florile-domniţei răsăriseră din nou. Tremurând, aşteptau pe cheflii. Pe Dşan-Wee nu-l mai găsiră.

Auzind întâmplarea asta nemaipomenită, judecătorul îl eliberă pe Tsiu-Sien. Bunul bătrân se întoarse acasă şi-şi văzu mai departe de grădinărit. Într-una din zilele calde de august, când sta şi privea cerul senin, i se păru că din înaltul lui, în lină adiere, se lăsau nouri roz în văluri tot mai dese. Miresme dulci umpleau aerul. Zâne dalbe, păsări fenix, berze albe, tot felul de animale, chiar lei şi tigri coborau parcă din nori, iar în mijlocul lor se afla ocrotitoarea florilor lui, care îi zise:

– Tu, om neprihănit ca şi florile, ai dobândit cea mai înaltă virtute! Dacă cineva iubeşte florile şi le apără, cum ai făcut tu, este fericit. Însă celui care le dispreţuieşte şi le vatămă, i-aduc numai necaz şi-l pedepsesc!

În cea mai curată fericire trăi de atunci Tsiu-Sien, până a fost găsit odată adormit între iubitele sale flori. Dar dragostea lui pentru flori l-a făcut să rămână veşnic în amintirea urmaşilor prin povestea aceasta, vie şi astăzi.

LAN YU DŞU se trăgea dintr-o veche familie de cărturari, care din tată în fiu iubea mai mult cartea decât orice alt bun.

Tatăl său fusese logofăt, trăise cumpătat şi retras, însă investise toate economiile în cărţi. Patima asta o moştenise Yu Dşu şi, cum el îşi iubea foarte mult părintele, şi-a însuşit povaţa acestuia. El lipi acest îndemn pe un perete dinaintea mesei de lucru şi aşa, oricât de des voia, putea citi cuvintele:

Nu te întrista de sărăcie,
În carte vei afla bogăţie.
De vrei să le capeţi pe toate,
Cufundă-te în carte!

Yu Dşu se îngropă în cărţile sale şi uită lumea din afară, chiar şi rudele şi prietenii. După moartea tatălui său, trăia într-o sărăcie lucie, dar şi mai pătimaş studia cărţile lui. Deşi citise mult, la douăzeci de ani era încă un tânăr novice, un înstrăinat, nedumerit în faţa vieţii, un om care în

nevoia sa nu ştia să câştige nimica. În adevăr, nu avea vreo altă dorinţă şi dacă veneau rudele sau prietenii, îi primea oarecum stânjenit şi, după ultimele salutări, se furişa din nou spre cărţile sale.

Una după alta vindea câte o bucată de ogor părintesc, numai cărţile îi erau preasfinte. Totuşi nu putu să treacă nici examenul pregătitor.

Odată, în timp ce citea la fereastră, se iscă din senin o furtună care-i smulse cartea din mână şi i-o duse afară în grădină. Alergând după ea, Yu Dşu căzu într-o groapă. Când vru să iasă afară, descoperi, acoperită de bălării, o oală cu orez care fusese de mulţi ani îngropată acolo. Ce-i drept, orezul era de nemâncat, dar pentru Yu Dşu însemna întărirea îndemnului înscris pe perete.

La câtăva vreme, căutând o carte sus de tot, pe dulapul său, găsi acolo un mic tron al lui Buddha. Îl dete spre vânzare unui giuvaergiu, care, cu toată părerea de rău a lui Yu Dşu, constată că tronul ar fi numai aurit şi-l refuză. Yu Dşu se gândi şi se socoti dacă cu asta ar putea face o bucurie cuiva şi-l dărui unui înalt dregător, fost prieten al tatălui său, care, aşa de bucuros de această cinste, îi trimise trei sute de bucăţi de aur şi doi cai. Acum Yu Dşu era cu totul încredinţat

că îndemnul scris pe perete se împlinea, chiar dacă norocul venea pe ocolite.

El era un om curat, tot ce-i pământesc nu-l atingea, totuşi din ce în ce dorea şi el o fiinţă care să-l înţeleagă. De aceea şi mai mult se adâncea în cărţile sale, fireşte cu tăcuta dorinţă că s-ar putea ca o frumoasă zână să răsară din paginile vreunei cărţi. Oamenii începură a-l batjocori, că la treizeci de ani el încă nu avea o soţie.

Pe timpul acela se zicea că de pe cer pierise steaua numită „Ţesătoarea". Râzând batjocoritor, oamenii îi spuneau:

– Caută odată Ţesătoarea în cartea ta! Poate că astfel îţi va fi răsplătită credinţa.

Doi ani trecură, Yu Dşu era de treizeci şi doi de ani, dar era încă un copil mare, mereu cuprins de dorul după ceva tainic şi nepătruns. Aşa, într-o noapte, obosit peste măsură, răsfoia el al nouălea volum din cartea „Han". Când zări în paginile ei imaginea unei gingaşe fete, murmură tremurând:

– Să fie oare această arătare împlinirea dorinţei mele?

O privea uimit şi acum nu i se mai păreau ochii fără viaţă; sprâncenele se ridicau, iar când întoarse pagina, sta scris pe dosul figurii: „Ţesătoarea".

Aşadar, ea a venit, aceea pe care o dorise! Puse chipul ei pe masă, nu mai citi şi uită de mâncare şi somn.

Necontenit privea în ochii ei şi în cele din urmă, ca şi cum ar fi biruit puterea ochilor săi, chipul începu a prinde viaţă, o mică zână se desprinse din pagină şi se aşeză surâzând pe carte. Uluit de fericire, Yu Dşu nu mai vedea aproape nimic. Se înclină respectuos dinaintea micuţei făpturi şi până să-şi vie în fire, ea se săltă de o şchioapă şi încet-încet se apropie de omul uluit, care se înclină din nou. Abia acum văzu el cât era de frumoasă, fără îndoială cea mai frumoasă de când lumea şi pământul. În cele din urmă îşi luă curajul de a-i grăi:

– Eşti oare o zână? De unde vii? Cine eşti?

Ea răspunse surâzând:

– Mă cheamă Yen Ju-Yu. Tu m-ai atras. Poate să treacă o mie de ani înainte de a mai găsi un om aşa de neprihănit cum eşti tu, care să creadă celor bătrâni, ca şi tine.

Yu Dşu era ca într-un vis de fericire, căci frumoasa fată nu-l mai părăsi. Adesea Ju-Yu îl ruga să înceteze cu cititul, totuşi puterea ei nu era aşa grozavă ca a cărţilor. Chiar şi mustrările

ei, că alţii şi-au trecut examenele de primăvară şi toamnă, nu foloseau deloc.

– Citeşte mai puţin, e mai bine chiar şi pentru examenul tău. Încetează cu cititul, altminteri trebuie să plec!

Scurt timp ocoli cărţile, apoi iarăşi îi veniră în minte. Zăpăcit de atâta învăţătură, într-o bună zi, Yu Dşu îşi puse cartea deoparte, ca să se bucure de ochii frumoasei sale. Dar nu o mai găsi nicăieri; ea pierise. Jalnic o striga pe nume. Nici un răspuns. Ce să facă? Luă volumul în care o zărise întâia dată şi o găsi la locul ei. Dezmierdător şi rugător o strigă el pe nume, totuşi ochii ei rămaseră nemişcaţi. Cu lacrimi în ochi, Yu Dşu îngenunche. Atunci ea veni înspre dânsul şi-i zise:

– Dacă tu iubeşti cărţile mai mult decât pe mine şi nu mă asculţi, trebuie iar să plec şi nu mă mai pot întoarce, ascultă-mă!

Şi ca să-l vindece de patima lui, juca mereu cu dânsul şah. Yu Dşu o făcea de dragul ei, totuşi fără bucurie. Cum rămânea singur, apuca pe ascuns cărţile lui. Într-o zi îl prinse pe neaşteptate citind, cu toate că-şi ascunse repede cartea. Fără vorbă, ea dispăru. Nenorocit şi în spaima morţii, luă iarăşi cartea cu poza Ţesătoarei, dar chipul ei

nu mai era acolo. Zilele treceau. Jeluindu-se, răsfoia cartea. Cu totul pocăit striga:

– Ju-Yu! Ju-Yu! Hai, vino! Vino! Te iubesc mai mult decât iubesc cărţile mele! Nu pot vieţui fără tine! Întoarce-te încă o dată! De-acum te voi asculta numai pe tine!

Atunci ea apăru surâzătoare dinaintea lui. Jucară din nou şah. Yu Dşu era vesel că, în a treia zi, chiar câştigă două partide. După trei zile ea-l învăţă să asculte muzică, şi după cinci zile îl înlănţui aşa de tare, că el nu se mai gândi deloc la cărţile sale. Când băgă de seamă progresele lui, fu foarte fericită.

Ju-Yu urzea mai departe firele spre a-l lecui de patima lui. Ei beau adesea împreună un păhăruţ de vin, sporovăind veseli.

Într-o zi stăteau veseli la masă, când Yu Dşu privi la dalba lui zână deosebit de drăgăstos şi deodată o întrebă:

– Dar noi de ce nu avem nici un copil? Iubirea noastră e aşa de mare, că nu pot să mi-o închipui mai mare şi se zice că dacă un bărbat şi o femeie se iubesc ca noi, vine şi binecuvântarea unui copil.

Ea-i răspunse cu bunăvoinţă:

– Dacă iubirea ta faţă de mine ţi-este aşa de mare, şi această dorinţă va fi împlinită.

Şi surâse în taină.

Când iubirii lor le-a fost dăruit un copil, bucuria lui Yu Dşu nu mai cunoscu margini. El povestea tuturor despre fericirea lor. Totuşi, Ju-Yu îl dojenea cu blândeţe să nu mai pomenească despre asta. El răspundea copilăros:

– Aşa de puţin se înţeleg oamenii unul cu altul, ca ei mereu să-şi ascundă simţămintele?

Doi ani trăiră toţi trei într-o armonie deplină. Totuşi Ju-Yu simţea că, de la o vreme, Yu Dşu era cuprins din nou de patima de a petrece tot timpul cu cărţile. Cu inima grea ea-i zise:

– E timpul să plec.

Ca un trăsnet îi căzură aceste cuvinte şi, pierzându-şi cumpătul, îi aminti de copilul lor.

Ju-Yu tăcu multă vreme, apoi zise:

– Este un mijloc să mă reţii. Jertfeşte toate cărţile tale, arde-le!

Yu Dşu clătină din cap, dar Ju-Yu continuă şi mai stăruitor:

– Ştiu că asta-i cea mai mare jertfă ce-mi poţi aduce, dar fă-o! Alungă-ţi patima, altminteri trebuie să plec. De trei ori am descătuşat lanţurile

mele, de trei ori am venit la tine. A patra oară sunt fără putere.

Yu Dşu auzea bine cuvintele ei, dar gândurile-i erau sub farmecul cărţilor.

Cu tristeţe luă seama Ju-Yu că trecerea ce o avea pe lângă dânsul încetase. Pe tăcute, părăsi bărbat şi copil.

Când Yu Dşu şi-aminti de dânsa, dispăruse. El o chema, o striga. Nici un răspuns. A scos afară volumul în care odinioară îi găsise imaginea. Înfiorat răsfoia paginile, fără a mai da de ea. Atunci abia ştiu că era plecată pentru totdeauna de lângă el şi fiul lor. Câteva zile, Yu Dşu rătăci cu gândul aiurea, apoi, în speranţa că ea totuşi îşi va afla drumul spre ei, jertfi cea mai mare parte din cărţi. Dar Ju-Yu nu se mai întoarse.

Zdrobit de durere, suspinând, se aruncă la pământ lângă fiul său şi se jelui:

– Eu, nebunul, pentru ce nu mi-am putut înfrâna dragostea pătimaşă pentru cărţi? Pentru că trebuia să sacrific totul, ca să ajung în urmă la înţelepciune? Din vina mea pierdui pe mama ta prea de timpuriu, dar vreau să fiu statornic alăturea de tine. Niciodată să nu devii robul cărţilor, ca mine! Te povăţuiesc cum să te poţi

jertfi la timpul cuvenit, fiindcă tu trebuie să înveţi a iubi mai presus de orice oamenii! Trebuie să te plimbi fericit în lumina soarelui de aur! Trebuie să te bucuri de pădure şi de flori şi împreună să ne ridicăm ochii spre stele, ca s-o descoperim în strălucirea lor pe „Ţesătoarea", mama ta.

Înţeleptul din O Me San

LYN HSIAN era un tânăr bun şi foarte dăruit de la natură. Şcoala şi toate examenele le trecuse în chip desăvârşit şi acum se afla dinaintea celui din urmă examen, care îi deschidea calea spre cele dintâi slujbe din ţară. Tocmai de asta era în capitală şi abia începuse examenul, când a întâlnit un înţelept, care sta pe lângă un izvor, înconjurat de multă lume doritoare de a-l întreba despre trecut şi viitor. La multele întrebări ale celor de faţă, înţeleptul răspundea pe scurt. Când îl zări pe tânăr, îl salută de departe.

– Inima ta este de preţuit. Poate că voieşti să asculţi ceva care te priveşte de-aproape?

Tânărul îi răspunse afirmativ.

– Fericirea ta e şubredă. Vei lua cu bine examenul şi titlul de Dsuang-Yuan îţi va fi hărăzit, dar când vei merge acasă după aceea, mama ta nu va mai fi în viaţă.

Tânărul, care-şi iubea mama mai mult ca orice pe lume, nu se ruşină de lacrimile sale şi zise hotărât:

– Plec numaidecât să-mi văd mama!

Liniştit, vorbi înţeleptul:

– Soarta te va păsui să treci examenul început, unul de mai târziu însă, niciodată.

Tânărul răspunse resemnat:

– Crezi că lumea, cu toată a ei avuţie şi puternicie, are preţ pentru mine, dacă eu îmi pierd mama? Ea voia să-mi iau examenul, eu voiam să-i fac o bucurie şi să-i fiu mângâierea bătrâneţelor. Ce-mi foloseşte toată strălucirea, dacă eu nu mai am mamă?

Bătrânul înţelept clătină din cap, în timp ce scoase un leac din desaga lui:

– Trimite-ţi slujitorul să dea leacul acesta mamei tale! Ea te va aştepta încă şapte zile!

Tânărul era totuşi sigur că se va lăsa de examen, dar cu toate astea luă leacul mulţumind înţeleptului, căci o zi mai mult a mamei era pentru dânsul un veac de strălucire. Încălecă şi, însoţit de slujitor, plecă spre casă.

Peste puţin calul său se opri şi în loc s-o ia înainte, o luă înapoi. Calul slujitorului mergea liniştit mai departe. Dar omul descălecă de cum văzu că domnul său, înăduşit şi înfricoşat, se opintea să nu piardă vremea.

– Rogu-te, ia calul meu! El te va duce sigur la mama ta, îi zise slujitorul.

Schimbară caii; totuşi, după câteva clipe, calul junelui se opri, pe când celălalt, îndărătnicul de mai înainte, mergea fără greş mai departe.

– Ceva ne stă împotrivă. Dă întâi examenul, încă mai e timp, uite că soarele apune! Întoarce-te, ultima zi de examen începe curând. Dacă l-ai trecut, calul te va duce grabnic spre casă. Dă-mi mie leacul, plec eu înainte!

Tânărul se întoarse mâhnit, calul părea voios, fiindcă tot mai iute şi mai iute se aşternea acum drumului.

După ce a luat examenul, tânărul încălecă din nou pe cal şi porni grăbit, în neliniştea şi grija

pentru mama sa şi cu teamă că iarăşi calul ar putea fi nărăvaş. Totuşi fu supus, numai că stăpânului său nu-i prea mergea bine călătoria asta: mereu îşi îndemna calul să meargă mai repede şi, cum se lăsase seara, în loc să caute un han, îşi făcu vânt mai departe şi o luă razna prin noapte.

La sărbătoarea toamnei din acel an, încă noaptea târziu oamenii mai erau pe stradă şi, în veselia sărbătorii, nimeni nu lua seama la călăreţul grăbit, cu atât mai puţin la tânărul prinţ de Ming, care lua parte la acea sărbătoare şi care de obicei era aşa cu mare grijă păzit. Ciocnindu-se, prinţul de Ming fu azvârlit de cal în apă şi se înecă. Tânărul, cuprins de jale şi cu totul zbuciumat, se învinovăţea pe sine. Jelania lui era aşa de mare, că nimeni nu se gândea să-l învinovăţească. În această încurcătură se ivi înţeleptul şi zise mulţimii:

– Lăsaţi-l să călătorească la mama sa, care-i pe moarte!

Tânărul se lupta cu deznădejde, între datoria de a se înfăţişa la judecată şi iubirea către mama-i bolnavă. Tot zbuciumul sufletesc i-l vedea înţeleptul. Se apropie şi-i zise, liniştindu-l:

– Du-te cât poţi de repede acasă şi vino mai târziu la mine!

Privirea binevoitoare a înţeleptului îl linişti şi aşa călări mai departe.

Când sosi la maică-sa, în loc de o bolnavă, al cărei chip îl urmărise aşa de mult, găsi o femeie veselă şi sănătoasă. Copleşit de fericire, căzu în genunchi. Maică-sa îl primi cu bucurie şi zise:

– Vestea că tu vii de departe mi-a adus alinare sufletului.

Multă vreme tăcu tânărul, căci se gândea la calul nărăvaş şi la tânărul prinţ, care din vina lui murise. Se hotărî să se ducă pe muntele sacru, să-şi caute leac pentru durere. Prinse a-i povesti mamei sale păţania şi-i spuse că e hotărât să-l caute pe înţelept. Maică-sa, liniştită şi voioasă acum că i se întorsese băiatul, păli când află ce voia să facă; ştiu din acel moment că nu avea să-l mai vadă alături niciodată.

Plecă deci tânărul. Zi şi noapte mergea. Nu simţea nici sete, nici căldură şi nici pietrele de pe drum. Chipul mamei sale îi era dinaintea ochilor şi în inimă. Vina îl apăsa şi, cu cât era mai mare mustrarea de cuget, cu atât mai mare era dorul de bătrânul înţelept. Îl găsi tot la izvor, înconjurat

de mulţime. Tânărul se apropie sfios şi bătrânul înţelept, simţind zbuciumarea lui, îi vorbi simplu:

– Merg cu tine!

Tânărul abia cuteză a glăsui. Şi aşa, mergeau tăcuţi mai departe, abia mai simţind ce se petrece în jur. Muntele O Me San se zărea în depărtare.

Apoi tânărul rămase singur pe munte. Întunericul adânc, norii grei şi fulgerele îl împresurau din toate părţile, apele vijelioase îl năpădeau, dar el nu tremura. Tigri şi leoparzi sângeroşi voiau să-l sfâşie. Simţea răsuflarea lor fierbinte în faţă. El stătea neclintit.

Fete neînveşmântate, frumoase ca rozele înmiresmate, se alintau pe lângă dânsul. Ele nu-l ademeniră. Iasme îl înfricoşau şi-l chinuiau. El nu le luă în seamă. Atunci sufletul lui se linişti. Bătrânul înţelept apăru lângă el şi-i vorbi blând:

– Tu ai învins; chinurile durerii şi ale ispitei nu te-au atins.

– Mă voi întoarce după ce mă voi fi înfăţişat judecătorului, răspunse tânărul. Prin goana mea nebună am ucis un om; ştiu că trebuie să ispăşesc pedeapsa.

Atunci înţeleptul frânse o nuia de bambus uscat şi i-o dădu, zicându-i:

– Priveşte această nuia! A murit pentru tine! Îngroap-o, prin asta arată-ţi recunoştinţa. Să ştii: o faptă rea, care se întâmplă fără voie, nu e un păcat! Altă dată să iei aminte, în orice împrejurare, la ce se petrece în jurul tău.

Ceaiul „Fântâna Dragonului"

CU MULT TIMP ÎNAINTE, pe locul numit Fântâna Dragonului se întindea un cătun în care trăiau vreo zece familii. Locuitorii acestui cătun o duceau ca vai de lume; munceau de se speteau şi de-abia aveau cu ce să-şi ducă zilele.

Într-o colibă prăpădită, la marginea cătunului, locuia o bătrână, singură-singurică. Era aşa de bătrână, că nu putea nici să urce pe munte să culeagă bambus, nici să coboare la câmpie să cultive cereale. În spatele casei, avea însă optsprezece arbuşti de ceai şi toată ziua se învârtea pe lângă ei. Sădise arbuştii aceştia în ziua când moşul ei se dusese de pe lumea

aceasta, şi de atunci trecuseră mulţi ani. Dar bătrâna n-avea putere să le poarte de grijă cum trebuie, şi nici îngrăşăminte n-avea, aşa că în fiecare an ea nu strângea decât foarte puţine frunzuliţe de ceai.

Bătrâna avea o inimă bună şi miloasă. În fiecare an, din puţinul pe care-l avea, fierbea ceai şi îl scotea în faţa porţii, să-şi ostoiască setea cei care urcau pe munte.

Era în ajun de sărbători. Vecinii din dreapta şi din stânga colibei în care locuia bătrâna se pregăteau de Anul Nou. Bătrâna nu mai avea decât o mână de orez şi câteva frunze de ceai. După vechiul obicei, stătea în faţa sobei şi fierbea ceai, când deodată uşa colibei se dădu de perete şi în prag apăru un moşneag plin de zăpadă. Văzându-l, bătrâna îl pofti să intre.

– Intră, omule, nu vezi ce vreme e afară!

Moşneagul se scutură de zăpadă, intră în colibă, se apropie de sobă şi întrebă:

– Bătrânico, ce fierbi aici?

– Fierb ceai, răspunse bătrâna.

– E ajun de An Nou, toţi pregătesc cele mai bune bucate, cum de tu fierbi numai ceai? mai întrebă bătrânul.

Bătrâna oftă şi zise:

– Sunt bătrână şi săracă, nu pot să pregătesc bucate pentru pomenirea morţilor. Dar cu ceaiul ăsta ostoiesc setea trecătorilor.

– Ba nu eşti deloc săracă, numai că nu ştii. În faţa porţii tale se află o comoară, îi spuse moşneagul.

Auzind una ca asta, bătrâna se miră mult. Scoase capul pe poartă şi se uită. Toate erau aşa cum le ştia: gardul dărăpănat, două băncuţe putrede şi vasul din piatră pentru gunoi. Moşneagul arătă spre vasul pentru gunoi şi zise:

– Uite, aici se află comoara!

Bătrâna crezu că moşneagul glumeşte şi spuse zâmbind:

– De unde până unde în vasul ăsta vechi din piatră să fie o comoară? Dacă-ţi place cumva, ţi-l dăruiesc.

– Ei, dar cum să primesc degeaba comoara ta! Dacă te învoieşti, am s-o cumpăr. Şi acum mă duc să chem pe cineva să mă ajute s-o iau.

Apoi moşneagul plecă, zâmbind.

Bătrâna se uită la vas şi se gândi că nimeni nu va vrea să pună mâna pe vasul acela atât de murdar şi plin cu gunoiul care se strânsese de ani de zile. Scoase deci gunoiul, îl duse şi-l îngropă

la rădăcina celor optsprezece arbuşti de ceai, aduse o găleată cu apă şi spălă vasul, după care aruncă şi apa aceasta tot la rădăcina arbuştilor.

De-abia terminase toate acestea când moşneagul se înapoie cu cineva să ia vasul. Cum dădu el cu ochii de vas, începu să se vaiete:

– Unde-i comoara, ce-ai făcut cu comoara?

Nedumerită, ea arătă spre vasul de piatră.

– Dar uite-o, am curăţat-o niţel.

Moşneagul se aşează pe vine şi continuă să se văicărească:

– Vai de mine şi de mine, dar ce-ai făcut cu ce era în vas?

– Am îngropat murdăria aceea în spatele casei, la rădăcina arborilor de ceai, răspunse bătrâna.

Moşneagul se duse în spatele casei, se uită şi spuse în cele din urmă:

– Comoara era tocmai gunoiul acela care se strânsese acolo de ani de zile.

Văzând că nu mai era nimic de făcut, plecă acasă.

A trecut Anul Nou şi a venit primăvara. Cei optsprezece arbuşti de ceai se încărcară de muguri, iar frunzele erau bogate şi înmiresmate cum nu mai fuseseră niciodată.

Vecinii, văzând bogăţia de ceai la bătrână, îşi tăiară arbuştii din grădinile lor, luară seminţe de la aceasta şi le semănară în curţile lor. Apoi oamenii începură să pună arbori de ceai din seminţele bătrânei în tot cătunul, aşa că Fântâna Dragonului era acum plină cu arbuşti de ceai.

Ceaiul din acel loc era aşa de aromat şi de bun la gust, că i se dusese vestea pretutindeni.

Chiar şi până astăzi oamenii ştiu că arbuştii de ceai de la Fântâna Dragonului se trag din cei optsprezece arbuşti din curtea bătrânei, iar ceaiul de aici a ajuns vestit în toată lumea.

Monumentul cu prunişor

SE SPUNE că odată, la Hangiou, trăia un meşter cioplitor de piatră foarte iscusit. Acesta, toată viaţa lui, până ce barba i s-a făcut colilie, a tot cioplit la piatră.

Singura lui avere era măiestria braţelor cu care însufleţea piatra.

Îmbătrânise meşterul, se adusese de spate şi vederea îl lăsase, dar tot urca pe munte zi de zi, în căutare de piatră. Odată, el găsi la poalele Munţilor de Miazăzi o piatră albă ca laptele, pe care parcă se vedea un contur, ca şi când ar fi fost umbra unui copac. La început, meşterul crezu că nu desluşeşte bine din cauza ochilor şi pipăi piatra cu toată grija. Dar, minune! Pe piatră era conturată chiar umbra unui prunişor, parcă ar fi tipărit-o cineva acolo. Mai pipăi piatra o dată şi încă o dată; era cea mai delicată broderie, brodată de cea mai iscusită fecioară. Cu cât se uita mai mult, cu atât îi plăcea mai mult, şi nu-i venea să mai plece. Atunci se hotărî, ridică piatra aceea în spate şi o duse acasă.

Acasă se tot uită la ea timp de trei luni de zile, o tot pipăi trei luni, se tot gândi trei luni şi numai după aceea puse mâna pe daltă s-o cioplească. Dar piatra era foarte tare. Bătrânul ciopli, ciopli, până ce nu-şi mai simţi mâinile; ieşeau scântei, dar din piatră nu se desprinseră decât câteva fire de praf. Bătrânul nu se lăsă şi ciopli mai departe. A cioplit şi ziua şi noaptea, a cioplit o lună, un an... şi până la urmă a cioplit conturul unui arbore de prunişor.

Şi ce frumuseţe de prunişor! Florile albe ca de jad acopereau toată piatra. Dar bătrânul, istovit de atâta muncă, nu după mult timp se întinse lângă piatră şi muri.

În urma lui nu lăsase nimic: nici fii, nici fiice, nici avere. Îl îngropară oamenii miloşi şi-i puseră la căpătâi piatra pe care era sculptat prunişorul.

Nu după mult timp, oamenii începură să bage de seamă că se întâmplau nişte lucruri ciudate: primăvara, când ceilalţi prunişori de-abia îmboboceau, prunişorul de pe mormântul bătrânului cioplitor era deja încărcat cu flori; vara, când frunzele celorlalţi prunişori începeau să pălească, frunzele prunişorului de pe piatră erau verzi; toamna, când frunzele celorlalţi prunişori deja se scuturaseră, frunzele prunişorului de pe piatră de-abia se îngălbeneau, iar iarna, când vântul de miazănoapte îndoia ramurile celorlalţi prunişori, prunişorul de pe piatră rămânea nemişcat.

Monumentul de pe mormântul bătrânului mai avea şi darul să vestească vremea: când venea vreme frumoasă, piatra strălucea, când se strica vremea, piatra se întuneca, de venea ploaia, piatra se umezea. După semnele pietrei, plugarii

ştiau când să iasă la arat, călătorii ştiau când să pornească la drum. Monumentul devenise de mare ajutor oamenilor care îl preţuiau foarte mult.

Într-o primăvară, cum se dusese vestea despre acest monument până departe, veni la Hangiou un mare demnitar, care îşi aduse cu el o grămadă de slujbaşi. Se duseră cu toţii la mormântul bătrânului, să vadă monumentul. Când ajunseră acolo, deodată prunişorul se umplu de flori. Minunându-se nespus, marele demnitar dădu ordin ca monumentul să fie împrejmuit cu un zid şi lipi un afiş, prin care avertiza că nimeni n-are voie să intre. Dar la numai două zile, după ridicarea zidului, florile de prunişor se scuturară. Şi oricum ar fi fost vremea, monumentul rămânea mereu întunecat şi umed. Cu timpul pe el crescu un strat de muşchi care nu numai că acoperea strălucirea, dar urâţi monumentul şi mai mult. Marele demnitar se amărî aşa de tare, că nici nu mai mânca, nici nu mai dormea şi tot timpul se învârtea în jurul pietrei. La un moment dat, unul din slujbaşi îi zise:

– Stăpâne, cred că ar fi bine să faceţi focul la piciorul monumentului, să se usuce, şi atunci va străluci din nou.

Marele demnitar îi dădu dreptate şi porunci să se aducă vreascuri şi să se aprindă focul pe mormântul bătrânului.

Dar flăcările nici nu atinseră monumentul şi se întinseră în toate părţile; cât ai clipi din ochi, pârjoliră totul din jur. Marele demnitar şi slujbaşii lui nu mai apucară să fugă şi, mistuiţi de foc, se prefăcură în cenuşă. Focul ţinu trei zile şi trei nopţi. Dar Monumentul cu prunişor a rămas neatins şi mai poate fi văzut şi astăzi la Hangiou.

Podul aşteptării

ERA LA HANGIOU pe vremuri, în apropierea Turnului Ceasului, un mic pod de piatră lângă care se aciuase un vraci tare priceput, dar cam ciudat; avea un picior mai lung şi altul mai scurt. Îşi pusese o umbrelă lângă pod şi mai aşezase o ladă veche cu leacuri; pe această ladă, ziua şedeau bolnavii, iar noaptea dormea vraciul.

La început, oamenii nu voiau să creadă că acest vraci poate lecui vreo boală. Apoi, într-o zi veni sub umbrelă un om care suferea de trei ani de zile de picioare, şi peste tot umblase şi se căutase, dar nu se vindecase. Auzind de vraciul de la pod, se duse şi el să-şi încerce norocul. Vraciul îi dădu o pomadă şi, în trei zile, omul se vindecă. După aceasta se duse vestea şi mai mult despre iscusinţa vraciului. Acum veneau oamenii cu grămada la pod să se lecuiască. Vraciul cu pomada lui a lecuit multe boli, aşa că tot oraşul vorbea numai despre el. Ba unii l-au şi poreclit zicându-i „Mai tare decât Hua Lung[1], adică Sai Hualung".

Dar acest lucru îi nemulţumi pe toţi doctorii şi farmaciştii din Hangiou, care puseră mână de la mână, strânseră o sumă mare de bani şi-i trimiseră la prefectură cu rugămintea să-l alunge pe acest Hua Lung din oraş.

Cei de la prefectură trimiseră îndată străjerii să-l prindă pe vraci şi să-l aducă acolo. Când îl aduseră la prefectură, acesta se aşeză tacticos pe un scaun.

---

[1] Hua Lung – medic vestit din China antică.

Prefectul, văzând că Sai Hualung s-a aşezat pe scaun fără să fie poftit, bătu cu pumnul în masă şi strigă:

– Nătărăule! Cum de îndrăzneşti să nu te laşi în genunchi în faţa autorităţilor?!

Sai Hualung răspunse:

– Eu sunt infirm, oasele mele sunt bătrâne şi înţepenite, nu pot să îngenunchez.

Prefectul îl mai întrebă:

– Cum te cheamă pe tine, şi de unde vii?

– Eu n-am nici un nume, răspunse bătrânul vraci, dar oamenii de aici m-au poreclit Sai Hualung.

Prefectul izbucni în râs:

– Va să zică îndrăzneşti să te compari cu Hua Lung! Atunci de ce nu vindeci mai întâi propriile-ţi picioare?

Şi, zicând acestea, demnitarul simţi cum îi umblă ceva pe spate şi-l pişcă de-l înnebuneşte. Îşi vârî mâna sub haine, dar nu dădu de nimic.

Izbucnind în râs, vraciul zise:

– Stăpâne, tu eşti un om luminat şi ştii doar că în lumea asta sunt atâtea cazuri când poţi vindeca pe alţii, dar nu te poţi vindeca pe tine însuţi. Cei care construiesc case de ce locuiesc

în colibe? Cei care cresc viermi de mătase de ce umblă îmbrăcaţi în zdrenţe? Cei care cultivă pământul de ce suferă de foame?

Înfuriat, demnitarul dădu ordin să-l arunce pe vraci în temniţă. Apoi se întoarse la palat, dar mâncărimea de pe spate îl supăra mereu. Se dezbrăcă, chemă slujnicele să vadă ce este; acestea găsiră pe spatele lui aşa ca un punctişor care, cu cât se scărpina, cu atât creştea, până ce ajunse ca un neg. Apoi negul începu să-l doară de se tăvălea şi urla ca din gură de şarpe. Atunci, mai-marele curţii îndrăzni şi-i spuse:

– Stăpâne, am auzit că Sai Hualung e tare priceput în a vindeca negii. Să-l chemăm mai întâi să te vindece şi apoi să-şi ispăşească pedeapsa.

Nemaiputând răbda de durere, prefectul trimise oamenii să-l aducă pe Sai Hualung. Acesta îl unse peste neg cu pomada renumită.

Dar, să vezi! După o noapte, negul nu numai că nu dădu înapoi, dar crescu şi mai mare şi se prefăcu într-un buboi rău mirositor. A doua zi, prefectul trimise iarăşi oamenii să-l aducă pe Sai Hualung de la închisoare. Şi, de cum îl văzu, îi strigă:

– Negul mă doare şi mai tare. Cu siguranţă că mi-ai pus cine ştie ce otrăvuri în pomadă.

Sai Hualung răspunse, liniştit:

– Stăpâne, să vedem mai întâi despre ce este vorba.

Se uită la buboi, îşi încruntă sprâncenele şi apoi zise:

– Stăpâne, nu mai ai nici o scăpare. Putreziciunea vine din tine. Te-a pătruns până la inimă, fiindcă în tot ce faci pui prea multă răutate şi ură. Pomada mea nu poate să te ajute.

Înnebunit de ură şi durere, prefectul strigă:

– Să i se taie capul! Să i se taie capul!

Şi îndată îşi dădu duhul. Slujbaşii nu avură încotro, îl duseră pe Sai Hualung în piaţa publică pentru execuţie. Aici se strânsese lume câtă frunză şi iarbă. Trecând pe lângă podul cu umbrela, Sai Hualung le zise oamenilor:

– Oameni buni, s-a hotărât să mă întorc în lumea cealaltă şi trebuie să mă întorc chiar şi fără voia mea.

Şi se aruncă în apă. Îndată valurile îl înghiţiră şi în locul unde a căzut vraciul se ridică un norişor. Şi-n acel norişor şedea Sai Hualung şi se ridica tot mai sus.

Atunci oamenii şi-au zis că Sai Hualung a fost chemat de un zeu.

Cu greu l-au uitat oamenii! Nu era zi în care să nu vină cineva la pod aşteptând că poate vraciul cu leacurile lui se va întoarce; şi, după un timp, au numit acel mic pod de piatră „Podul aşteptării".

Vasele Carului Mare

PE MUNTELE ÎMPĂRATULUI DE JAD se afla odată o peşteră căreia i se spunea „Peştera Dragonului Zburător", fiindcă în ea trăia un dragon care din zece în zece zile ieşea afară împrăştiind perle de foc. Acesta era un fel de joc al lui: scuipa perle de foc şi apoi zbura după ele ca să le prindă. Aceste perle de foc se desfăceau în nişte steluţe de foc şi, unde cădeau, ardeau totul. De fiecare dată când ieşea dragonul din peşteră şi începea zborul prin văzduh, ardeau câteva case ale locuitorilor de aici.

Cu toţii urau de moarte dragonul care le aducea asemenea năpastă, dar nu aveau cum să se împotrivească. Stăteau la pândă să vadă când va ieşi dragonul din peşteră. Şi atunci se urcau cu toţii pe acoperişul caselor şi începeau să bată tobele, să sperie dragonul, ca acesta să zboare cât mai departe de locurile acelea. Dar, cu toate acestea, incendiile se ţineau lanţ.

Într-o zi, în Hangiou a venit un bătrân fierar care trase la un han. Tocmai se nimerise ca în aceeaşi zi să iasă dragonul din peşteră şi cei de la han se urcaseră cu toţii pe acoperiş. Fierarului i se păru foarte curios şi se urcă şi el. După ce ascultă tot ce spuneau oamenii, se dădu jos de pe acoperiş, îşi luă ciocanul şi plecă.

În acea zi, dragonul zbură foarte mult timp în văzduh şi perlele de foc cuprinseră multe case. Când se întoarse fierarul, hanul arsese de tot şi gazdele se jeluiau de mama focului. Fierarul îi linişti cum se pricepu, le dădu toţi arginţii pe care-i avea, zicându-le:

– Nu vă necăjiţi, că dragonul s-a întors în peşteră şi s-a culcat.

Dar oamenii, în loc să se liniştească, se îngrijorară şi mai tare, ştiind că în peştera aceea

se afla locuinţa dragonului şi nimeni nu îndrăznea să ajungă acolo.

Fierarul se gândi ce se gândi şi, deodată, lovindu-se peste frunte, spuse:

– Fiţi fără grijă, am eu ac de cojocul lui!

Hangiul, nerăbdător, întrebă îndată:

– Meştere, ce ai de gând să faci?

– Dacă fiecare locuitor din Hangiou îmi va da câte un cuţit, eu voi veni de hac dragonului, răspunse fierarul.

Hangiul îl măsură din cap până în picioare şi-şi dădu seama că acesta nu este unul din acei oameni care îndrugă verzi şi uscate.

Vestea aceasta se răspândi ca fulgerul în tot oraşul şi lumea nu mai putea de bucurie. Aşa se făcu că, în numai câteva zile, se adună un morman de cuţite, cât un deal.

Fierarul chemă pe toţi ceilalţi fierari din oraş şi cu ajutorul lor topi cuţitele, făcând din ele şapte vase mari cât toate zilele.

Oamenii se mirau de cele şapte vase şi nu înţelegeau la ce pot folosi. Încercară să le mişte, dar de-abia nouăsprezece flăcăi voinici reuşiră să mişte unul dintre ele. Apoi, fierarul plecă la peştera dragonului.

Când ajunse el aici, dragonul sforăia de zor. Se întoarse într-o fugă şi le zise oamenilor:

– Haideţi să prindem dragonul! O sută treizeci şi trei de tineri puternici să ridice cele şapte vase. Ceilalţi să aducă fiecare câte o găleată de apă. Veniţi după mine şi aşteptaţi semnalul meu! Să nu vă fie teamă! Dacă dragonul se trezeşte, am ciocanul cu mine.

Când ajunseră la gura peşterii, dragonul tot mai dormea. Fierarul le zise flăcăilor să aşeze cele şapte vase pe cele două mustăţi, pe cele patru picioare şi pe coada dragonului. În tot acest timp el stătea la capul dragonului cu ciocanul ridicat, gata să lovească dacă s-ar fi trezit. Apoi le spuse celor cu găleţile să răstoarne apa în vase. Când era aproape să se umple şi cel de-al şaptelea vas, cineva scăpă găleata care se răsturnă şi apa intră în nările dragonului, gâdilându-l. Acesta strănută puternic şi parcă simţea că-l ţine ceva. Vru să-şi ridice capul, dar i se rupseră mustăţile. Atunci răcni o dată şi începu să se zbată. Apoi se afundă în peşteră; se strecură pe sub pământ şi ieşi tocmai în provincia An Hui, iar la Hangiou nu se mai întoarse niciodată.

Legenda spune că Peştera Dragonului Zburător din Hangiou ţine până în provincia An Hui.

După fuga dragonului, cele şapte vase de fier au fost lăsate pentru un timp în gura peşterii, aşezate întocmai constelaţiei Carului Mare, aşa că oamenii le-au zis: „Vasele Carului Mare". Se zice că dacă toate cele şapte vase ar fi putut fi umplute cu apă, dragonul ar fi rămas ţintuit pe veci în peştera de pe Muntele Împăratului de Jad, de unde şi zicala: „Şapte stele ar fi ţintuit dragonul, dacă n-ar fi lipsit o găleată cu apă".

„Peştele cumetrei Sung"

LÂNGĂ PODUL RETEZAT din Hangiou se afla odată o colibă. Stăpânul colibei se prăpădise şi nu rămăsese decât soţia acestuia Sung U-Sou, sau cumătra Sung, şi fratele lui mai mic – un băieţel de doisprezece-treisprezece ani, Siao Şu. U-Sou era tânără şi arătoasă şi toţi vecinii o îndemnau să-şi refacă viaţa, dar ea nu putea să

uite cum bărbatu-său îi lăsase cu limbă de moarte să aibă grijă de băiat, aşa că refuza pretendenţii unul după altul. Sung U-Sou avea grijă de Siao Şu ca de propriul ei frăţior: tot ce avea mai bun de mâncare lui îi dădea, iar din veşmintele bărbatului ei îi croia haine călduroase. Dar şi Siao Şu o ajuta cu tragere de inimă pe tânăra lui cumnată la toate treburile gospodăriei.

Sung U-Sou se trezea cu noaptea în cap. Îl lua pe Siao Şu şi plecau amândoi cu o barcă veche pe lacul Si Hu, să pescuiască. Întorcându-se, dădeau peştii şi racii prinşi pe orez şi sare, şi aşa puteau să-şi ducă zilele.

Dar într-o zi, din cauza vântului de pe lac, băiatul se îmbolnăvi. Sung U-Sou nu ştia cum să se mai împartă: ori să meargă la pescuit, ori să trimită după doctor, ori să fiarbă leacurile, de-abia de-şi mai putea trage sufletul. Dar după puţin timp, parcă simţind necazurile cumnatei sale, Siao Şu se însănătoşi. Rămăsese, însă, cam şubred şi nu avea poftă de mâncare.

Sung U-Sou se tot frământa cum să facă şi ce să dreagă, astfel ca Siao Şu să fie din nou în putere. Şi-a amintit că, în copilărie, părinţii îi dădeau peşte în sos dulce şi acrişor, care şi

hrăneşte şi deschide pofta de mâncare. Se hotărî deci să-i pregătească şi băiatului o asemenea mâncare.

Dar Siao Şu nici nu vru să audă de peşte.

Sung U-Sou nu se lăsă şi-i zise:

– Am să gătesc peştele cum n-ai mâncat tu niciodată! Aşteaptă puţin şi ai să te convingi!

Puse apa la fiert, curăţă peştele şi-l fierse; apoi prepară sosul dulce-acrişor, îl turnă peste peştele fierbinte şi, când totul a fost gata, îl îmbie pe Siao Şu să mănânce. La început acesta de-abia luă o înghiţitură, dar, simţindu-i gustul, luă castronul din mâinile cumnatei sale şi cât ai clipi din ochi mâncă tot peştele.

De atunci, în fiecare zi, Sung U-Sou oprea câte un peşte pe care-l gătea pentru băiat. În curând Siao Şu se înzdrăveni şi începu să pescuiască din nou împreună cu cumnata lui.

Auzind vecinii că Sung U-Sou şi-a vindecat cumnatul hrănindu-l cu peşte în sos dulce şi acrişor, veniră la ea să-i înveţe şi pe ei cum să gătească peştele; de altfel ei chiar s-au obişnuit să spună: „Peştele cumetrei Sung".

Văzând că oamenilor le place din ce în ce mai mult peştele astfel gătit, ea se sfătui cu băiatul,

economisiră nişte bani şi deschiseră o prăvălie unde vindeau peşte în sos dulce-acrişor. Negoţul mergea destul de bine, căci în curând se dusese vestea în tot oraşul despre mâncarea de peşte a cumetrei Sung de la Podul Retezat.

Într-o primăvară, un împărat din dinastia Sung se plimba cu barca-dragon pe lacul Si Hu, când la o adiere de vânt, dinspre Podul Retezat, simţi o aromă de mâncare de peşte cum nu mai mâncase niciodată. Îi întrebă pe curteni de unde vine mirosul, dar nici unul nu ştiu ce să răspundă. Printre ei se afla însă şi un demnitar din Hangiou, care-i spuse:

– Mărite împărate, mirosul vine de la cumătra Sung care vinde mâncare de peşte cu sos dulce-acrişor, lângă Podul Retezat.

– Negreşit trebuie să cunosc pe această femeie care ştie să facă o mâncare atât de aromată! hotărî împăratul.

Îşi dete jos mantia împărătească, îşi puse o haină obişnuită şi plecă la Podul Retezat. Când ajunse acolo, o văzu pe Sung U-Sou care, îmbrăcată cu haine simple albastre, cum au toate femeile, îşi servea muşteriii. Dar hainele simple nu-i ascundeau frumuseţea.

Împăratul scăpă o exclamaţie de uimire, văzând cât de frumoasă este, şi zise:

– Mâncarea pregătită de tine miroase foarte frumos, dar nu mi-am închipuit că şi stăpâna casei este foarte frumoasă.

Sung U-Sou se ruşină şi nu răspunse nimic.

La început, împăratul nu se gândea să-i spună cine este, dar, văzând cât de frumoasă este Sung U-Sou, zise în cele din urmă:

– Fată frumoasă, fată frumoasă, locul tău nu este în această casă! Vino cu mine la palat!

Sung U-Sou, supărată, răspunse:

– La palat stau numai oamenii bogaţi, eu sunt o biată pescăriţă, ce să fac acolo? Şi apoi m-am hotărât să-mi trăiesc toată viaţa în coliba aceasta. Aici e locul meu.

– Fie! zise împăratul. Dar acum vei merge cu mine pe barca-dragon să găteşti peştele acolo.

– N-am ce să caut eu pe barca împărătească! Şi nici Înălţimea Ta la Podul Retezat! îl înfruntă ea, cu îndrăzneală.

Împăratul nu mai avu încotro şi se întoarse pe barca-dragon.

Cum împăratul plecase supărat, Sung U-Sou se aştepta la tot ce era mai rău. De aceea îşi

strânse la repezeală lucrurile, îl luă pe Siao Şu, se urcară într-o barcă şi fugiră! După puţin timp chiar veniră şi oştenii împăratului, dar nu mai găsiră pe nimeni.

Deşi cumătra Sung plecase de acolo, mâncarea de peşte cu sos dulce-acrişor a început să fie din ce în ce mai cunoscută şi căutată.

Izvorul Tigrilor

TRĂIAU ODATĂ DOI FRAŢI: pe cel mare-l chema Tigrul cel Mare, pe cel mic – Tigrul cel Mic, şi li se dusese vestea pentru vitejia lor.

Auzind de frumuseţile oraşului Hangiou, cei doi fraţi se hotărâră într-o zi să plece spre acest loc. În drumul lor, ajunseră la poalele unui munte de lângă Hangiou unde dădură de o mică vale în care trăiau vreo câteva familii. Tot acolo se mai afla şi un mic templu. Ajungând în faţa templului, cei doi fraţi văzură la intrare un călugăr bătrân. Îl întrebară:

– Părinte, suntem în trecere prin Hangiou, poţi să ne găzduieşti câteva zile în templu?

Călugărul îi măsură pe amândoi din cap până în picioare, apoi îi pofti înăuntru, le dete să mănânce şi le zise:

– Mâncarea la acest templu este destul de proastă, nu ştiu dacă veţi fi mulţumiţi.

După ce mâncară, cei doi fraţi începură să laude frumuseţile oraşului Hangiou. Auzindu-i, călugărul oftă:

– Hangiou este un loc tare frumos, dar aici lipseşte apa. Trebuie să cărăm apa cu cobiliţa tocmai de peste munte.

– Dar pe aici, prin apropiere, nu se află nici un izvor? întrebă unul dintre fraţi.

– E departe izvorul. Din această cauză au plecat şi toţi călugării din templu. În tinereţea mea nu mă prea supăra acest lucru, dar astăzi nici pe mine nu mă mai ajută picioarele să merg după apă atât de departe.

Cei doi se gândiră ce se gândiră şi apoi ziseră într-un glas:

– Părinte, noi doi suntem tineri şi puternici. Dacă ai încredere în noi, opreşte-ne ca novici la acest templu şi noi o să te ajutăm.

Bătrânul călugăr se uită şi la Tigrul cel Mare şi la Tigrul cel Mic şi de ce se uita, de aceea i se lumina faţa a zâmbet şi le încuviinţă să rămână.

Aşa rămaseră cei doi fraţi la templu. Îl ajutau pe călugăr la toate treburile zilnice, dar prima grijă când se trezeau dimineaţa era să aducă apă. Pentru ei era o nimica toată să care apa cu nişte găleţi uriaşe, atât pentru călugăr, cât şi pentru cele câteva familii care locuiau în apropiere.

Şi aşa trecură câţiva ani. Dar, într-o toamnă, apa din izvor secă. Cei doi fraţi se gândiră ce se gândiră, când deodată îşi aduseră aminte că pe Muntele Hăng se afla un izvor cu apa cristalină, denumit Izvorul Copilului; se hotărâră deci să plece acolo şi să nu se întoarcă până ce nu vor aduce apele izvorului în sătucul din depresiune.

A doua zi dimineaţa, îl înştiinţară pe călugăr de hotărârea lor. Acesta, cu lacrimi în ochi, îi sfătui:

– Fiilor, izvorul acesta se află la mii de li[1] şi nu ştiu câţi ani şi câte luni vor trece până ne vom vedea din nou... Plecaţi, dar să nu uitaţi că eu voi fi aici şi vă voi aştepta. Drum bun, fiilor!

Astfel se despărţiră cei trei.

---

[1] Li – unitate de măsură pentru lungime (n. red.).

Cei doi fraţi plecară spre miazăzi şi în drumul lor trecură nu ştiu peste câţi munţi şi câte ape. Veşmintele li se făcură ferfeniţă, încălţările la fel, dar ei nu se opriră din drum. Şi, cu cât mergeau, cu atât noaptea era mai scurtă şi ziua mai lungă. Vara era pe sfârşite, când au ajuns la poalele Muntelui Hăng. Erau morţi de oboseală, de foame şi de sete. Târşâindu-şi picioarele, ajunseră cu greu la izvor, unde şi căzură leşinaţi de foame şi oboseală.

Ca prin vis li se păru că a început o furtună cu tunete şi fulgere, apoi furtuna s-a potolit, a ieşit soarele şi au început să cânte păsărelele... şi se treziră. În faţa lor stătea un băiat cu părul lung, care ţinea în mâna dreaptă p crenguţă de salcie, şi le zâmbea. Cei doi fraţi se întrebară în sinea lor: „Oare el să fie cel care păzeşte apa din Izvorul Copilului"?

Băiatul lovi cu crenguţa de salcie în apă stropindu-i pe cei doi fraţi, care pe loc îşi simţiră puterile înzecite. Săriră amândoi în sus şi alergară în faţa copilului, rugându-l:

– Copile, rogu-te, lasă-ne să ducem apele izvorului la templu!

Băiatul sări pe o stâncă şi, învârtind crenguţa în mână, zise:

– Eu vă las, încercaţi, dar veţi vedea că nu se poate! Bunicul meu mi-a zis că numai cei mai puternici şi cei mai cinstiţi oameni din lume vor putea să mute apele izvorului.

La care Tigrul cel Mare spuse:

– Noi, care am înfruntat moartea şi am ajuns aici străbătând mii de li, nu suntem oare cei mai puternici şi cei mai cinstiţi oameni din lume?

Băiatul se gândi ce se gândi, apoi zise:

– Bine, atunci vă voi preface în doi tigri care să fie în stare să schimbe cursul izvorului.

Nu termină bine de spus, că şi lovi cu crenguţa de salcie în apă, stropindu-i pe cei doi, care, într-o clipă, se prefăcură în doi tigri fioroşi ce se aşezară de o parte şi de alta a Izvorului Copilului. Băiatul sări în spatele Tigrului cel Mare care pe dată începu să alerge ca vântul spre miazănoapte.

În acest timp, la templu, călugărul era cufundat în somn. În vis i se arătau doi tigri care căutau ceva. Călugărului i se păru ciudat şi se duse să vadă despre ce este vorba, dar tigrii din vis se făcură nevăzuţi. Pe locul unde fuseseră ei, era acum un izvor cu apă limpede. De bucurie, călugărul izbucni în râs şi se trezi.

Dimineaţa, povesti oamenilor din acea vale visul lui, dar mare îi fu mirarea când auzi că toţi sătenii visaseră acelaşi vis. Din vorbă în vorbă ajunseră la concluzia că tuturor le era foarte dor de cei doi fraţi, de aceea visaseră la fel. Dar cum pronunţară cuvintele „foarte dor", văzură cum intră în templu un băiat necunoscut, care, ţinând în mână o crenguţă de salcie, începu să strige:

– Tigrul cel Mare şi Tigrul cel Mic au sosit!

Apoi băiatul acela îl apucă de mână pe bătrânul călugăr şi plecară împreună.

Băiatul îl duse pe călugăr într-o grădină de bambus, unde se făcu nevăzut. Când se uită călugărul, văzu doi tigri care răgeau. Vocea lor i se păru cunoscută şi atunci bănui că cei doi fraţi au fost prefăcuţi în tigri. Plin de curaj, se apropie de ei şi strigă:

– Tigrule cel Mare, Tigrule cel Mic!

Cei doi tigri se apropiară încetişor de el şi începură să se gudure. Călugărul îi mângâie cu dragoste pe spate şi le zise:

– Învăţăceii mei, mi-a slăbit vederea de când mă tot uit să vă întoarceţi şi iată că azi vă pot vedea din nou. Dar de ce aţi fost prefăcuţi în tigri? Ridicaţi-vă, novicii mei!

Nu apucă să termine de vorbit, că cei doi tigri se ridicară. În acest timp, toţi sătenii, care se ascunseseră pe unde apucaseră, prinseră curaj şi se apropiară. Cei doi tigri începură atunci să scurme pământul şi, cât ai fuma o ţigară, săpară un puţ mare. Apoi se opriră din scurmat, se uitară la călugăr, se uitară la săteni, când deodată se auzi un vuiet şi începu un vânt puternic, care îndoia ramurile copacilor. Şi când vântul se potoli, tigrii se făcură nevăzuţi. Puţul săpat de ei se umpluse pe jumătate cu apă. În fundul lui era un izvor şi, după puţin timp, puţul se umplu cu apă. Sătenii nu mai puteau de bucurie. Gustară din apă şi li se păru dulce ca mierea. Au început cu toţii să care apă, dar, oricât ar fi cărat, apa nu scădea.

Cu timpul, izvorul a fost zidit de jur-împrejur, iar oamenii i-au zis Izvorul Tigrilor, în amintirea celor doi fraţi. Nu după mult timp, în apropierea izvorului a fost construit un templu căruia i-au dat acelaşi nume.

Boierul cu nasul lung

ÎNTR-UN SAT trăia un boier, care se lăfăia în aur şi plăceri, în vreme ce ţăranii se zbăteau într-o sărăcie lucie, scăldându-şi ochii în lacrimile durerii.

Se întâmplă ca un ţăran să găsească în drum o sămânţă pe care o ridică şi o duse acasă. Făcu o groapă şi o sădi. În scurtă vreme, din sămânţă se ivi un gaolean[1] înalt, care purta alte multe boabe. Ţăranul se bucură mult pentru că gaoleanul împrăştia un miros îmbătător în faţa casei lui. Dar, la scurt timp, o pasăre de pradă se repezi spre gaolean, îl smulse cu clonţul ei şi dispăru în zare. Ţăranul, uimit de o întâmplare aşa de nemaivăzută, plecă îndată în căutarea gaoleanului, luându-şi în traistă puţine merinde.

După drumuri nesfârşite prin câmpii, peste dealuri şi munţi, drumeţul fu dezamăgit; nu putu să dea de urma minunatului gaolean. Ajunse la un timp într-o pădure. Era tare flămând şi nici

---

[1] *Gaolean – plantă furajeră din familia gramineelor, asemănătoare cu porumbul, cu seminţe bogate în proteine şi grăsimi (n. red.).*

merinde nu mai avea. Liniştea pădurii îl îmbia să se odihnească sub un palmier străvechi. Deodată însă auzi în jurul său nişte urlete şi zgomote înfricoşătoare. Când se uită mai cu atenţie, văzu un cârd de animale sălbatice de care te apucă frica: tigri, lei, pantere, lupi, maimuţe, şerpi. Ba se rătăcise în acest cârd şi o gingaşă căprioară. Animalele se adunară într-o poiană, în timp ce drumeţul de-abia nimeri să se suie într-un arbore înalt şi stufos, ca să nu fie văzut şi mâncat. Atunci un tigru luă din tulpina unui copac bătrân, din scorbura lui, o lădiţă pe care o ţinu între labele sale. Un altul veni şi bătu de trei ori în acea lădiţă. Imediat se iviră în poiană tot felul de mâncăruri gustoase, care îi dădeau drumeţului o stare ciudată, mai ales că el era tare flămând. Îi lăsa gura apă. După ce se săturară, animalele începură să dănţuie în pădure, să joace, să sară, să se alunge veselе unele pe altele, ca la o petrecere. Bietul om sta pitulat în copac şi se gândea cu teamă că, dacă animalele nu vor pleca, el va fi nevoit să doarmă acolo, sau cine ştie câte alte zile va trebui să rămână chinuit în ramurile copacului. Însă, după o vreme, tigrul puse lădiţa la loc şi plecară care-ncotro.

Când se depărtară, ţăranul coborî din arbore şi se duse la scorbura bătrână. Luă lădiţa cu pricina şi se tot gândea la mâncărurile pe care le văzuse în poiană. Dar ele nu se arătau. Atunci îşi aduse aminte că trebuie să bată de trei ori în cutie. Zis şi făcut. Imediat se iviră fel de fel de mâncăruri minunate. După ce mâncă bine, ca după o foame lungă, se odihni puţin. Se gândea atunci ce bine ar fi dacă ar avea un cal înaripat, cu care să zboare spre casă. Şi stând pe iarbă bătu la întâmplare din nou în lădiţă: după a treia lovitură, din senin se ivi în faţa sa un cal voinic cu patru aripi. Ţăranul, luând cu sine lădiţa, se întoarse repede acasă, pasămite uitase că pornise în căutarea gaoleanului. Îi povesti maică-si cele întâmplate.

Cum erau săraci, se gândeau că au nevoie de bani, ca să trăiască bine. De aceea, bătând iar în cutie de trei ori, casa lor săracă se umplu de bani. Pentru că erau prea mulţi, mama şi băiatul îi împărţiră celor săraci ca şi ei. Astfel că viaţa lor începu să se schimbe, oamenii să fie mulţumiţi.

Aflând boierul cel rău că ţăranii lui au bani datorită unei lădiţe năzdrăvane, se hotărî s-o fure.

Trimise câţiva ticăloşi acasă la ţăran, care-i luară lădiţa. Boierul ştia că dacă bate de trei ori în ea o să aibă sub ochi lucrul la care se gândeşte. Şi el se gândi mai întâi la aur, apoi bătu de trei ori în lădiţă. Dar în loc de aur... se arătă o maimuţă păroasă, urâtă foc, care nu-l întrebă nimic pe boier, ci se prinse imediat de nasul lui şi trase, şi trase de nasul boierului, şi-l lungi, şi-l lungi până ce nasul atinse pământul. Apoi îi dete drumul, luă lădiţa năzdrăvană şi se făcu nevăzută. Dar nasul boierului nu se mai făcu mic ca înainte, ci rămase aşa lung şi caraghios, de râdeau toţi de el, şi aşa a rămas pentru toată viaţa.

Nara-nashi

TREI FRAŢI, rămaşi de mici fără tată, trăiau împreună cu mama lor. Într-o zi, buna lor mamă căzu grav bolnavă. Deşi aduseseră la căpătâiul bolnavei pe cei mai buni şi mai scumpi doctori, sănătatea ei se şubrezea cu fiecare clipă. Zilele bătrânei mame păreau numărate.

Într-o zi, cei trei feciori se apropiară de patul muribundei şi-o întrebară dacă are vreo dorinţă.

– Aş vrea să mănânc Nara-nashi, le răspunse bolnava.

Cei trei fraţi auziseră povestindu-se despre Nara-nashi, o delicateţe de pere de Nara, care creşteau tocmai în creierul munţilor. Numai că erau aşa de straşnic păzite de un monstru, încât nimeni dintre cei ce se aventuraseră în căutarea acestor pere nu scăpase cu viaţă. Cu toate acestea, cei trei băieţi, dornici să îndeplinească

ultima dorinţă a mamei lor, se hotărâră să se facă luntre şi punte şi să-i aducă Nara-nashi.

Aşa se face că Taro, cel mai mare dintre fraţi, luă primul coşul în spinare şi porni să-şi încerce norocul. Merse el, merse pe o cărăruie de munte şi urcă şi tot urcă până ajunse la o stâncă uriaşă. Lângă ea se odihnea o bătrână uitată de moarte.

– Încotro ai pornit, tinere? îl întrebă ea.

– Mă duc să culeg Nara-nashi, răspunse Taro, dar nu ştiu unde să le caut.

Femeia se ridică atunci în capul oaselor şi, apropiindu-se de flăcău, zise:

– Să ştii că un demon fioros trăieşte în inima munţilor. Te va răpune cu siguranţă dacă te încumeţi să-l înfrunţi. Ai face mai bine să te întorci acasă.

– Imposibil! Trebuie să ajung acolo negreşit. Te rog, arată-mi drumul! se rugă Taro.

– Bine, răspunse bătrâna. Ascultă cu mare băgare de seamă ce-am să-ţi spun. Puţin mai încolo ai să dai de o răscruce de drumuri străjuită de bambuşi tineri. Să apuci pe drumul spre care sunt îndreptate de vânt frunzele bambusului.

Taro mulţumi bătrânei şi continuă să urce pe cărăruia care ducea spre creierul munţilor.

Întocmai cum îi spusese bătrâna, cărăruia se răsfiră în curând în trei, începutul fiecărui drum fiind străjuit de câte un bambus tânăr. Unul dintre ei avea frunzele răsucite spre o cărare ce părea cea mai abruptă, cea mai strâmtă şi mai întortocheată dintre toate trei.

Taro îşi aminti ce-i spusese bătrâna, dar în sinea lui îşi zise: „Indiferent ce potecă aleg, rezultatul va fi cu singuranţă acelaşi. S-o apuc atunci pe drumul cel mai uşor!"

Alese drumul cel mai larg şi mai bine nivelat şi o porni la mers. N-apucă să facă doi paşi că o cioară zbură pe deasupra capului lui zicând:

– Ai face mai bine dacă n-ai alege acest drum, flăcăule!

Taro n-o luă în seamă şi-şi continuă drumul. Întâlni curând un pom încărcat cu tigve, care îl avertiză:

– Ai să te căieşti amarnic, dacă-ţi continui drumul pe-aici!

Ignorând şi acest avertisment, Taro îşi văzu mai departe de drum. Ajunse curând la un lac cu apă liniştită, dincolo de care se vedeau pomi încărcaţi cu Nara-nashi. Fericit, Taro se aruncă în apă şi începu să înoate spre fructele de pe

mal. De îndată ce trupul său atinse argintiu lacului, apele liniştite de până atunci începură să clocotească şi să mugească înfricoşător, iar monstrul, care nu era altul decât paznicul lacului, răsări din ape şi-l înghiţi dintr-o răsuflare.

După zile şi zile de aşteptare, văzând că Taro nu se mai întoarce, cei doi fraţi se sfătuiră şi hotărâră ca fratele mijlociu, Jiro, să-şi încerce şi el norocul.

Jiro porni imediat la drum, dar întocmai ca Taro, nesocotind sfatul bătrânei de la stâncă, fu înghiţit şi el de monstrul lacului.

În sfârşit, veni rândul mezinului, Saburo, să pornească spre munţi. O întâlni, de asemenea, pe bătrână şi-i spuse că cei doi fraţi ai săi mai mari, plecaţi să aducă Nara-nashi pentru mama lor bolnavă, nu s-au mai întors acasă.

– Pentru că nu mi-au ascultat povaţa, răspunse bătrâna. Dacă vrei să reuşeşti, urmează-mi sfatul, fătul meu.

Spunând acestea, îi dădu o sabie.

Când ajunse la răscruce, Saburo o porni pe cărarea cea mai prăpăstioasă şi mai strâmtă, spre care erau îndreptate frunzele bambusului, aşa cum îl sfătuise bătrâna. Cum mergea el aşa, o

cioară zbură pe deasupra capului şi-l îndemnă să nu-şi piardă timpul prin ascunzişurile muntelui.

Ajunse curând la un pârâiaş, în apele căruia văzu o floare de Nara-nashi. Cu inima bătându-i de emoţie, o porni în susul apei şi găsi în cele din urmă o plantaţie de Nara-nashi, înconjurată de apele liniştite ale unui lac.

Când Saburo începu să alerge spre pomii de Nara-nashi, vântul îi şopti la ureche:

– Dacă te urci în pom dinspre nord, umbra ţi se va răsfrânge în apă şi vei fi înghiţit pe dată de monstrul lacului. Dacă vrei să scapi teafăr, caţără-te în pom din partea sudică.

Saburo se urcă în pom aşa cum fusese sfătuit şi culese o mulţime de Nara-nashi. Dar la coborâre, din nebăgare de seamă, se aşeză pe o creangă crescută viguros spre nord. Pentru câteva clipe, umbra i se proiectă pe luciul apei. Monstrul apăru imediat din valuri şi porni să-l înghită întocmai ca şi pe fraţii lui mai mari, Taro şi Jiro. Dar Saburo nu se sperie, ci scoase din teacă sabia primită de la bătrână şi-o înfipse în monstru cu toată puterea, încât acesta se prăvăli ca lovit de fulger. După o scurtă agonie, monstruoasa creatură îşi dete duhul. O voce îi şopti atunci lui

Saburo să despice burta monstrului mort. Oare ce credeţi c-a găsit Saburo în pântecele dihaniei? Pe fraţii lui mai mari, Taro şi Jiro.

Cei trei fraţi, fără să mai piardă vremea, umplură coşul cu Nara-nashi şi se întoarseră degrabă acasă. La scurt timp după ce bătrâna lor mamă mâncase din fructele aduse, se însănătoşi tun. Şi a trăit apoi ani mulţi şi fericiţi împreună cu cei trei feciori ai săi.

Urashima Taro

A FOST ODATĂ, demult de tot, un tânăr pescar pe care-l chema Urashima Taro. Deşi muncea din greu, din zori şi până-n noapte, abia reuşea să-şi ducă traiul de azi pe mâine împreună cu bătrâna sa mamă.

Într-o toamnă, vânturile reci de nord începură să bată tot mai puternic, de la o zi la alta, iar marea deveni atât de furioasă, încât nici cei mai curajoşi oameni nu se încumetau să iasă la

pescuit. Urashima era tare nefericit. Ar fi fost în stare să-şi dea viaţa, numai să nu-şi vadă mama răbdând de foame.

Într-o bună zi, vânturile violente de nord încetară pe neaşteptate, iar marea deveni parcă şi mai blândă ca înainte. În culmea bucuriei, Urashima o porni în larg, cu noaptea-n cap. Dar, ca un făcut, peştii dispăreau de-ndată ce tânărul arunca undiţele şi plasele, astfel că de la răsăritul soarelui şi până la amiază nu reuşi să prindă decât un singur peştişor. Aproape de asfinţit, simţi o smucitură puternică, gata-gata să-i smulgă undiţa din mână. Era convins că prinsese un peşte foarte mare. Bucuria lui Urashima era fără margini şi manevră undiţa cu atâta dibăcie, încât în numai câteva clipe prada ajunse la suprafaţa apei. Dar nu era un peşte, ci o broască ţestoasă uriaşă! Dezamăgit, desfăcu cârligul şi aruncă broasca în mare. Cine ar fi cumpărat o broască ţestoasă, şi încă una atât de mare?

La căderea nopţii, trase barca pe mal şi o porni spre casă, pe un drum colbuit şi întunecos, cu un singur peştişor în traistă.

A doua zi, vânturile de nord se porniră din nou, suflând parcă şi mai aprig ca înainte. Marea

clocotea ca un cazan. Nici vorbă să mai poată pescui. Urashima mergea deznădăjduit de-a lungul ţărmului, urmărind cu privirea rătăcită apele învolburate ale mării.

Deodată, uriaşa ţestoasă, pe care tânărul pescar o aruncase din undiţă cu o zi înainte, îşi înălţă capul printre valuri, spunându-i:

– Urashima! Îţi mulţumesc din suflet că m-ai salvat ieri. În semn de recunoştinţă, te duc la Palatul Dragonului, dacă vrei. Aş fi tare fericită să te răsplătesc pentru binele ce mi-ai făcut. Te rog, urcă în spinarea mea.

Deşi puternic atras de invitaţia broaştei ţestoase, Urashima ezita, gândindu-se la mama lui.

– Nu fi îngrijorat, îl îmbărbătă broasca, parcă ghicindu-i gândurile, n-o să lipsim decât două sau trei zile.

Urashima îşi învinse nehotărârea şi urcă vioi pe carapacea uriaşei broaşte ţestoase. Cu Urashima în spate, broasca porni spre adâncurile mării. Merseră ei ce merseră, printr-o apă mohorâtă şi tulbure, până ajunseră la poarta strălucitorului Palat al Dragonului. De îndată, prinţesa palatului, însoţită de domnişoare de onoare frumos îmbrăcate şi de o mulţime de peşti, ieşiră

în întâmpinarea lui Urashima, în sunetele unei muzici fermecătoare.

Odată intrat în palat, Urashima fu cinstit cu cele mai înalte onoruri. Banchetele se ţinură lanţ, iar bucatele servite de încântătoarele domnişoare de onoare erau atât de gustoase, încât nu se mai sătura mâncând. Minunate erau şi dansurile peştilor şi muzica divină ce părea să vină din măruntaiele mării. Urashima era fascinat şi nu-i mai venea să plece. Zilele trecură repede una după alta şi Urashima îşi amâna mereu plecarea până ce, iată, se împliniră trei ani de la sosirea lui în Palatul Dragonului.

Se hotărî, în sfârşit, să plece acasă. Când îşi anunţă hotărârea, prinţesa îi înmână o casetă triplă, spunându-i:

– Umblă sănătos, Urashima, iar această casetă să n-o deschizi decât la mare necaz.

Cu frumoasa casetă sub braţ, tânărul pescar încălecă pe carapacea broaştei şi o porni înapoi spre casă.

Când ajunse în satul natal, constată cu surprindere că munţii şi râurile nu mai arătau ca altădată, iar locul arborilor semeţi pe care-i ştia pe dealuri fusese luat de pomi tineri. Nu-i venea

să-şi creadă ochilor ce schimbări uriaşe se petrecuseră în acest răstimp cât lipsise.

Întâlni curând un bătrân, pe care nu-l cunoştea, lucrând într-o fermă.

– Spune-mi, te rog, unchiaşule, îl cunoşti cumva pe Urashima Taro? întrebă el.

– Am auzit de un om cu numele de Urashima Taro, răspunse bătrânul. Eram copil când bunicul povestea că, pe vremea tinereţii lui, Urashima ar fi plecat la Palatul Dragonului, dar nu s-a mai întors.

De prisos să mai spunem că mama lui Urashima murise de mult. Iar când a ajuns acolo unde se născuse, urmele casei dispăruseră ca şterse cu buretele. Doar grădina se mai cunoştea, dar o năpădiseră buruienile.

Oamenii şi locurile copilăriei lui se schimbaseră atât de mult, încât Urashima nu ştia ce să mai facă şi încotro s-o apuce. Îşi aminti atunci de caseta primită de la prinţesă şi se hotărî s-o deschidă. În prima cutie găsi o pană de cocor. Când ridică apoi capacul celei de-a două cutii, un fum alb îl înconjură ca o adiere parfumată. O dată cu risipirea fumului, Urashima se preschimbă într-un bătrân cu plete dalbe, uitat de ani.

În cea de-a treia cutie găsi o oglindă. Privind în ea, fu surprins să descopere chipul unui om atât de bătrân. Înainte să înţeleagă ce s-a întâmplat, fulgul de cocor fu ridicat în văzduh de o pală de vânt. Când vântul slăbi, fulgul căzu pe spatele încovoiat al lui Urashima, care se preschimbă într-un cocor. Astfel, în timp ce Urashima-cocorul îşi lua zborul spre înaltul cerului, uriaşa broască ţestoasă apăru din valurile mării şi privi spre cocorul ce dispărea în zarea albastră.

Bătrânii spun că broasca ţestoasă nu era alta decât prinţesa Palatului Dragonului, fiica Zeului mării.

Oyasute-Yama

A FOST ODATĂ un fecior din cale-afară de iubitor şi de devotat tatălui său, pe care îl chema Oyasute-Yama. În acele timpuri, se spune că ar fi existat o lege care obliga copiii să ducă în munţi bătrânii ce nu mai puteau munci.

Tatăl feciorului cu pricina ajunsese atât de bătrân, încât nu mai putea munci. Sosise timpul abandonării lui şi feciorul îl luă în cârcă şi porni cu el spre inima munţilor. În timp ce-şi ducea părintele în spinare, bătrânul tată, care-şi iubea şi el copilul din tot sufletul, rupea crengi de copaci şi le arunca, ba ici, ba colo, ca nu cumva dragul său fiu să rătăcească drumul la întoarcere.

Ajunşi în creierul muntelui, fiul strânse un maldăr de frunze uscate şi-şi aşeză tatăl în vârful lor; apoi spuse, oftând:

– Şi acum, dragul meu tată, trebuie să ne despărţim.

Bătrânul tată rupse o ramură dintr-un copac şi, arătând-o fiului iubit, zise:

– Copile drag, ca să nu te rătăceşti, am presărat ramuri ca aceasta pe unde am trecut. Ele îţi vor arăta drumul până acasă. Şi acum rămâi cu bine, fiu iubit!

Emoţionat până la lacrimi de dragostea tatălui său, fiul nu se îndură să-şi abandoneze părintele. Îl luă din nou în spinare şi se întoarse cu el acasă.

Dacă fapta aceasta ar fi ajuns la urechile împăratului, atât tatăl, cât şi fiul ar fi fost aspru

pedepsiţi. Dar fiul săpă o groapă în fundul curţii, şi-şi ascunse tatăl acolo. În fiecare zi, el îi ducea de mâncare în tainiţă, iar atunci când făcea rost de bucate mai alese, nu se atingea de ele până ce nu-i ducea mai întâi părintelui său.

Într-o zi, împăratul dădu poruncă în ţară să i se facă o frânghie din cenuşă. Supuşii săi se străduiră zile şi nopţi să facă frânghia comandată, dar în zadar.

Cererea împăratului ajungând şi la urechile bătrânului, acesta îi spuse fiului său:

– Încolăceşte o frânghie pe un fund de lemn şi dă-i foc.

Fiul ascultă de povaţa tatălui şi obţinu, într-adevăr, o funie de cenuşă. Bucuros, se prezentă numaidecât cu ea în faţa împăratului şi fu răsplătit pentru iscusinţa sa.

La scurt timp după aceea, împăratul îl chemă din nou pe tânăr şi-i dădu un ţăruş din lemn, astfel tăiat încât arăta la fel la ambele capete şi-i ceru să-i arate unde e vârful şi unde e rădăcina. Băiatul luă ţăruşul acasă şi ceru din nou părerea bătrânului său tată.

– Pune ţăruşul în apă, îl sfătui bătrânul. Capătul care va încerca să iasă din apă, va fi

vârful, iar cel ce se va afunda în apă, va fi rădăcina.

Tânărul făcu întocmai cum îl învăţă bătrânul său tată şi anunţă rezultatul înaltului împărat. Impresionat de inteligenţa lui, împăratul îl răsplăti şi mai darnic pe tânăr.

Dar împăratul veni curând cu o a treia problemă şi mai dificilă decât celelalte două. El porunci tânărului să construiască o tobă care să scoată sunete fără a fi lovită.

Băiatul îşi consultă din nou tatăl.

– Nimic mai uşor, fătul meu, zise bătrânul. Du-te şi cumpără o piele potrivit de mare. Apoi mergi la munte şi fă rost de un stup.

Şi el procedă întocmai cum îl învăţă tatăl său, iar bătrânul croi din piele o tobă şi în interiorul ei instală roiul de albine.

– Iată toba, fiule. Înfăţişează-te cu ea în faţa înălţimii sale.

Feciorul luă imediat drumul spre palatul împăratului. Iar când acesta atinse toba, albinele din interior, tulburate fără veste, începură să zumzăie de vibra membrana tobei ca lovită de sute de ciocane. Nu exista nici o îndoială: toba cânta de la sine.

Lăudându-l pe băiat pentru soluţiile înţelepte date celor trei dificile întrebări ale lui, împăratul îl întrebă în cele din urmă cum de a reuşit să se descurce atât de bine.

– Fiind prea tânăr şi având puţină experienţă, răspunse flăcăul, n-am reuşit să rezolv nici una dintre probleme. Soluţiile le-am aflat de la tatăl meu, om bătrân, cu experienţă bogată...

Şi pentru că spusese destule, tânărul se hotărî să fie cinstit până la capăt:

– Nu m-am încumetat să-mi abandonez părintele în munţi, luminăţia-ta. L-am ascuns în fundul grădinii...

Impresionat de povestea fiului iubitor, dar şi de înţelepciunea părintelui său, împăratul zise:

– N-aş fi bănuit că bătrânii sunt atât de înţelepţi şi de folositori. De acum încolo, nimeni să nu-şi mai abandoneze părinţii neputincioşi în munţi.

De atunci se spune că vârstnicii au trăit împreună cu fiii lor până la adânci bătrâneţi.

SE POVESTEŞTE că ar fi trăit odată un moş şi o babă. În fiecare zi, moşul se ducea în munţi să adune vreascuri, iar baba, la râu, să spele rufe.

Într-o zi, pe când femeia spăla rufele ca de obicei, văzu o pară uriaşă plutind pe apele molcome ale râului. Femeia prinse para, dar abia-abia reuşi s-o scoată din râu. O apucă ea cu amândouă mâinile şi se chinui straşnic până s-o ducă acasă. La scurt timp după ce moşul ei se întoarse de la munte, baba luă un cuţit de bucătărie cu gândul să taie para şi s-o servească la cină. Deodată para se despică singură în două şi un copilaş sări afară chiuind. Moşul şi baba rămaseră ţintuiţi locului de uimire. Când îşi reveniră, se bucurară tare mult, pentru că, deşi nu aveau copii, iubeau la nebunie pruncii. Botezară copilul Momotaro, pentru că se născuse dintr-o pară. Îl iubeau ca pe ochii din cap şi nu ştiau ce să mai facă să-l crească mare şi sănătos.

Momotaro creştea într-o zi cât alţi copii în şapte şi, cu fiecare castron de orez pe care-l mânca, se făcea mai mare şi mai mare. Ajunse

curând un flăcău voinic, cu o forţă inegalabilă prin împrejurimi.

Într-o zi, Momotaro se înfăţişă dinaintea celor doi bătrâni şi le căzu în genunchi:

– Vreau să merg la Onigashima să răpun demonii care chinuie poporul. Daţi-mi binecuvântarea voastră, rogu-vă!

Cererea lui Momotaro îi surprinse şi-i înspăimântă pe bătrâni aşa de tare, că rămaseră fără grai multă vreme. Dar flăcăul era hotărât să plece şi atât insistă cu ruga lui, până ce bătrânii căzură de acord.

Momotaro îşi aruncă pe umăr traista cu merinde pregătită de bătrâna lui mamă şi plecă fericit. La marginea satului îi tăie calea un câine.

– Te cunosc. Eşti Momotaro. Încotro ai pornit, tinere? îl întrebă câinele.

– Mă duc la Onigashima să răpun demonii, răspunse flăcăul.

– Şi ce-ai în traistă? mai întrebă animalul.

– Cele mai bune găluşte de mei din Japonia, răspunse mândru Momotaro.

Câinele îl rugă atunci să-i dea şi lui să guste. Momotaro îi răspunse că-i dă numai dacă îl însoţeşte în lunga şi greaua lui călătorie. Câinele

acceptă bucuros şi plecară împreună mai departe. Nu peste mult timp, ei întâlniră un fazan, care se alătură bucuros expediţiei, în schimbul unei găluşte de mei. Următorul pe care-l întâlniră se întâmplă să fie un măgar, gata şi el să-l ajute pe Momotaro pentru o găluşcă de mei.

Iată-l acum pe Momotaro îndreptându-se spre Onigashima însoţit de un câine, un fazan şi un măgar.

Când au ajuns la cetatea demonilor, o poartă uriaşă, ferecată pe dinăuntru, le bara drumul. Dar fazanul se înălţă în văzduh, sări peste poartă şi trase zăvoarele. Momotaro şi prietenii săi intrară atunci în cetate, surprinzându-i pe demoni în toiul petrecerii.

– Hei, demoni! strigă flăcăul. Eu sunt Momotaro şi am venit să vă pedepsesc pentru fărădelegile voastre!

Atunci câinele, fazanul şi măgarul tăbărâră pe demonii beţi. Momotaro şi prietenii săi aveau fiecare puterea a o mie de oameni la un loc, deoarece mâncaseră cele mai bune găluşti de mei din Japonia. Fazanul lovea demonii peste faţă cu ciocul şi ghearele, măgarul le căra la copite pe unde nimerea, iar câinele îi muşca de picioare.

Înnebuniţi de durere, demonii nu ştiau ce să-şi apere mai întâi. Şi, spre a-şi găsi scăparea, se predară unul câte unul. Mai-marele demonilor îngenunche în faţa lui Momotaro şi, tremurând de frică, îl rugă cu lacrimi în ochi:

– Te implor, cruţă-mi viaţa! Şi-ţi promit că niciodată nu voi mai supăra o fiinţă omenească. Pe deasupra, îţi dau şi toate comorile adunate aici.

Momotaro îi iertă şi le porunci să fie adunate toate comorile de la palat, furate de la oameni. Le încărcă apoi într-o căruţă şi se întoarse triumfător acasă, împreună cu prietenii săi: câinele, fazanul şi măgarul.

Vulpea-ceainic

A FOST ODATĂ, tare demult, un bătrân şi o bătrânică. Erau atât de săraci, că n-aveau după ce bea apă. Moşul se ducea în fiecare zi pe munte, să ia lemne de foc, pe care le vindea apoi la oraş, spre a-şi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Într-o zi, în timp ce se îndrepta spre pădure, bătrânul văzu trei copii schingiuind o vulpe pe care nu se ştie cum o prinseseră. Făcându-i-se milă, zise copiilor:

– E mare păcat să chinuiţi un biet animal! Nu vreţi să-mi vindeţi mie vulpea asta?

Copiii se învoiră şi, când avură în palmă câteva monede, îi dădură bucuroşi vulpea şi o zbughiră peste câmp.

Bătrânul dezlegă frânghia care aproape sugrumase gâtul vulpii şi zise:

– Ce nenorocire! Altă dată să nu te mai aventurezi pe uliţele satului, dacă vrei să n-o paţi la fel! Şi acum, şterge-o la vizuina ta!

Eliberată, vulpea o zbughi în pădure.

Trecură zile, săptămâni, luni de la întâmplarea aceasta. Bătrânul aproape că uitase de vulpe. Sfârşitul anului era aproape şi moşul urca din nou cărările muntelui pentru a aduna lemne, ca de obicei, cugetând cum să facă rost de bani pentru Anul Nou. Deodată o vulpe ieşi din pădure şi îi spuse:

– Dragă bătrânelule, eu sunt vulpea pe care bunătatea ta a salvat-o de la moarte nu de mult. Te văd foarte îngrijorat. Ţi s-a întâmplat ceva?

– Gândeam că anul e pe sfârşite şi aş avea atâtea de cumpărat de Anul Nou, zise bătrânul.

– Nu-ţi mai face griji, zise vulpea. Mă voi transforma într-un ceainic, pe care te rog să-l duci la templul din sat şi să-l vinzi preotului pentru trei monede de aur.

Bătrânul rămase pe gânduri, neştiind dacă e bine să facă o asemenea faptă. La insistenţele vulpii, acceptă în cele din urmă. Atunci, vulpea se dădu peste cap şi, cât ai clipi din ochi, se prefăcu într-un frumos ceainic din bronz. Bătrânul îl ascunse sub cămaşă şi porni spre templu.

– Am un lucru de preţ pe care aş vrea să ţi-l vând, părinte. Un ceainic din bronz. Vrei să-l cumperi? zise moşneagul.

Preotul luă ceainicul, îl examină cu grijă, îl ciocăni cu arătătorul. Suna profund şi melodios, impresionându-l pe preot. Hotărât să obţină ceainicul, îl întrebă pe bătrân:

– Cât vrei pe el?

– Trei monede de aur, răspunse acesta.

Socotind preţul acceptabil, preotul plăti suma cerută, convins c-a făcut o afacere bună. La rândul său, bătrânul se grăbi spre casă, fericit să-i poată arăta babei lui cele trei monede de aur.

Ei bine, sunteţi probabil curioşi să aflaţi ce s-a întâmplat cu ceainicul. De îndată ce a intrat în posesia frumosului ceainic, preotul a fost nerăbdător să vadă cât de bun este ceaiul fiert în el şi dădu poruncă unei slugi să-l spele bine. Sluga, un băiat cam sărac cu duhul, luă ceainicul în bucătărie, puse nisip în el şi începu să-l frece cu o perie.

Deodată, ceainicul strigă la băiat:

– Oh, oh, neisprăvitule! Spală-mă mai cu grijă! Mi se sfâşie inima de durere!

Speriat, băiatul fugi la preot.

– Părinte, părinte, ceainicul vorbeşte! Mi-a zis să-l spăl cu grijă, că-l doare!

Preotul răspunse calm:

– Fii pe pace, băiete. Ţi s-a părut probabil, pentru că ceainicul e într-adevăr foarte frumos şi scoate nişte sunete minunate, de parcă ar vorbi un om. Termină spălatul mai repede şi pune apă la fiert.

Băiatul puse apă în ceainic, îl aşeză pe plită şi aprinse focul.

– Vai, mă arde, mă arde, neisprăvitule! Lasă focul mai mic, că mă ucizi! se auzi din nou vocea ceainicului.

Speriat de-a binelea, băiatul fugi la preot.

– Nu m-am înşelat deloc, părinte! zise el. Ceainicul vorbeşte. A zis: „Mă arde, mă arde, fă focul mai mic".

Încă neîncrezător, preotul, dornic să bea ceai, socotea că apa este gata fiartă. Spuse băiatului să oprească focul şi să-i aducă ceainicul.

– Imediat, sfinţia-ta, zise băiatul şi dădu fuga în bucătărie.

Spre marea lui mirare, însă, văzu ceainicul alergând pe patru picioare, cu o coadă stufoasă ridicată în sus. Căzu jos de uimire şi strigă:

– Părinte, părinte, ce întâmplare nemaipomenită!

Preotul se repezi în bucătărie. În locul ceainicului, văzu o vulpe fugind cât o ţineau picioarele.

Cu toată înţelepciunea sa, preotul se sperie în toată puterea cuvântului, uitând şi de pagubă şi de tot. Iar vulpea, chelălăind şi agitându-şi coada stufoasă, fugea mâncând pământul spre vizuina ei din munţi.

UN BĂTRÂN s-a dus odată la munte, a atârnat traista cu merinde de o ramură de copac şi s-a apucat de treabă. Venind ora mesei, bătrânul desfăcu traista şi ce să vezi? Era goală. Fiertura de orez dispăruse şi în locul ei o vrabie lenevea cu guşa plină, la adăpost de frig şi vânt. Cu ce ochi gingaşi îl privi vrabia! Uitând de foame, bătrânul legă traista la gură, iar seara aduse vrabia acasă şi de atunci începu să aibă grijă de ea cu dragoste părintească.

Câteva zile mai târziu, moşul plecă din nou la munte, lăsând acasă pe babă împreună cu vrăbiuţa. Bătrâna pregăti amidon pentru apretatul rufelor şi-l lăsă pe verandă, apoi plecă cu rufele să le spele la râu. Vrăbiuţa gustă din apret şi-i plăcu. Mai ciuguli o dată şi încă o dată. I se părea din ce în ce mai bun şi tot ciugulind şi iar ciugulind, constată îngrozită că mâncase tot apretul.

– Vai de mine, ce-am făcut! se văicări ea, dar era prea târziu.

După ce termină de spălat, femeia se întoarse acasă şi se opri direct pe verandă. Dar ia apretul

de unde nu-i! Castronul era gol-goluţ, de parcă-l spălase cineva.

„Măi să fie! Cine să-l fi luat? se întrebă femeia nedumerită. Privi în stânga, privi în dreapta prin verandă până ce ochii-i căzură pe vrăbiuţă. Stătea spăşită într-un colţ, cu capul uşor plecat, ca şi când şi-ar fi cerut iertare. Femeia luă vrabia în mână şi, privind-o cu atenţie, descoperi apret în jurul ciocului. Îi căscă ciocul şi văzu urme de apret şi pe limbă.

– Tu eşti hoaţa, deci! zise femeia.

Furia ei crescu brusc, mai ales că zile întregi se străduise să-i facă toate poftele, să nu-i lipsească nimic. Oarbă de mânie, luă o foarfecă şi tăie limba bietei vrăbiuţe.

Înnebunită de durere, vrabia zbură din mâna bătrânei încotro văzu cu ochii.

Moşul veni şi el curând acasă.

– Spune, draga mea, ce face vrăbiuţa? îşi întrebă el nevasta de cum trecu pragul.

Baba povesti toate cele întâmplate, iar moşul se întristă foarte tare.

– Mare păcat! zise el în cele din urmă. Am să mă duc după ea.

Şi moşul o porni spre munţi.

– Unde este casa vrăbiuţei? Unde locuieşte vrăbiuţa cu limba tăiată? întreba el în stânga şi-n dreapta.

Şi tot repetând ca un cântec întrebarea, ajunse în munţi. Întâlni un om care păştea vaca şi-l întrebă dacă nu cumva ştie unde e casa vrăbiuţei. Întâlni mai apoi un om păscând caii şi-i puse aceeaşi întrebare. Dar nimeni nu ştia unde locuieşte sărmana pasăre.

Auzi, într-un târziu, că vrăbiuţa îşi are cuibul într-un crâng de bambus. Pătrunse în crâng cu inima plină de speranţă. Ajunse la casa vrăbiuţei şi o găsi în războiul de ţesut.

– Îmi pare aşa de rău c-ai rămas fără limbă! o întâmpină bătrânul.

– Bine-ai venit, moşneagule drag! îi spuse vrabia şi toţi membrii din familia ei îi ieşiră în întâmpinare.

Îl omeniră cu o masă bogată şi-l distrară cu dansuri şi cântece păsăreşti. La căderea nopţii, bătrânul zise:

– Acum trebuie să plec. Femeia mea o fi îngrijorată.

– Ce păcat că trebuie să pleci! spuseră atunci vrăbiuţele. Primeşte de la noi, moşule, unul

dintre aceste daruri, la alegere, mai ziseră la despărţire.

Şi aşezară în faţa bătrânului două cufere, unul mai mare şi unul mai mic.

– Sunt bătrân şi fără putere, ştiţi bine, se plânse moşneagul. Aşa că, dacă nu vă e cu supărare, am să aleg cufărul acesta mic.

Zicând acestea, aşează cufărul ales pe umeri şi o porni înapoi spre casă. Când ajunse, îi spuse nevestei sale:

– Am întâlnit vrăbiuţa şi m-am ales cu un dar. Având de ales între un cufăr mare şi unul mic, l-am preferat pe ăsta mititel.

Şi zicând acestea, deschise lădiţa. Ei bine, oameni buni, ce credeţi că era înăuntru? Numai monede de aur, lingouri de aur şi argint şi câte şi mai câte alte bijuterii de preţ!

Surpriza femeii, care rămase pe loc cu gura căscată de uimire, se transformă curând într-o furie lacomă:

– Dacă aş fi fost eu în locul tău, aş fi luat cufărul cel mare, zise ea cu reproş.

Ziua următoare plecă şi ea la munte să-i facă o vizită vrăbiuţei, după ce află de-a fir-a-păr locul unde îşi avea culcuşul.

– Unde e casa vrăbiuţei? Unde e casa vrăbiuţei?

Tot repetând întrebarea, deşi ştia bine răspunsul, ajunse în crângul de bambus.

– Draga mea vrăbiuţă! Iată, am venit şi eu să te văd, zise baba mieroasă, de cum ajunse la casa vrăbiuţei.

– Bine ai venit, bătrânico! îi ură vrăbiuţa.

Familia vrăbiuţei o primi şi pe ea cu o masă îmbelşugată, cu dansuri şi muzică, întocmai cum făcuseră şi cu moşul ei. Când veni vremea plecării, îi aduseră şi ei dinainte două cufere, unul mare şi unul mai mic, şi-i spuseră să aleagă după pofta inimii.

– Dacă e aşa, zise baba, am să-l aleg pe cel mai mare.

Cu ajutorul vrăbiuţelor, săltă cufărul pe umeri şi o porni la vale. Pe drumul de întoarcere o rodea cumplit întrebarea: ce anume o fi în cufăr de e aşa greu. În cele din urmă, curioasă, se opri în drum, lăsă cufărul jos şi deschise capacul. Înăuntru numai şerpi încolăciţi, balauri şi fantome! Trânti capacul peste arătările acelea care erau gata s-o înghită şi, înfricoşată de moarte, o rupse la fugă spre casă.

Muntele Speranţei

SE SPUNE că dintr-un sătuc tare sărăcăcios, ca toate satele din ţinutul de la gurile fluviului Mi, nişte pescari au plecat într-o dimineaţă la pescuit cu cinci bărci deodată. Erau câte patru pescari voinici în fiecare barcă, deci douăzeci cu toţii, şi hotărâră să meargă într-un loc mai departe.

Vâsliră din răsputeri, căci vântul nu-i prea ajuta, şi curând în jurul lor nu se mai văzu decât albastrul mării. Ţărmul dispăruse după orizont. Pescarii însă erau oameni neînfricaţi, deprinşi cu marea, aşa că nu se înspăimântau cu una, cu două. Vâsleau înainte, spre locurile pe unde ştiau ei că bântuie bancurile de peşti, gândindu-se că acolo vor prinde peşte din belşug, ca răsplată a strădaniei lor.

O furtună cumplită se abătu pe neaşteptate asupra nenorociţilor, aproape ca un trăsnet. Nici

nu avură timp să-şi dea seama cum s-a iscat, dincotro a venit. Valuri uriaşe prinseră să se zbuciume nebune, înălţându-se de parcă s-ar fi repezit să-nghită cerul negru. Când ridicate pe creasta unui talaz, încât bieţilor pescari li se părea că vor atinge bolta cerului, când prăbuşite în abis, de parcă marea s-ar fi despicat ca să le înghită, cele cinci bărci căzuseră în puterea stihiei dezlănţuite. Şi marea se juca cu ele şi cu vieţile celor douăzeci de pescari cum îi plăcea, căci lupta şi împotrivirea lor nu mai serveau la nimic. Soarta pescarilor părea pecetluită, şi ei ştiau asta. Din moşi-strămoşi, mulţi de-ai lor pieriseră înghiţiţi de valuri, tot cam prin aceste locuri. În cătunul lor erau destule femei văduve şi copii orfani. Pescarii îşi aşteptau sfârşitul, cu groaza morţii în suflet, cu ultimul gând la nevestele şi copiii de-acasă, sau, cei ce n-aveau neveste, cu gândul la fetele îndrăgite.

Deodată, deasupra lor, printre norii plumburii, se auzi un glas de fată, limpede şi cristalin ca un clopoţel de argint.

– Luaţi-o spre muntele Yi! El este Muntele Speranţei. Luaţi-o într-acolo şi veţi fi salvaţi!

– Încotro s-o luăm ca să ajungem la acest munte, fată bună? întrebară pescarii.

– Veniţi după mine! Vă voi călăuzi într-acolo, răspunse fata.

Şi atunci ei toţi o văzură plutind ca o zână deasupra valurilor, fără să-i pese câtuşi de puţin de furtună. Fără să-i pese pentru că, de fapt, furtuna o ocolea. Şi o ocolea nu numai pe ea, ci şi pe ei, căci, urmând drumul arătat de fată, bărcile pluteau pe o fâşie de apă liniştită şi calmă, ce se deschidea între valuri ca un drum neted şi drept printre munţi.

Înaintaseră aşa, cât oare? Nici unul n-ar fi putut spune cât timp trecuse. Şi iată că se treziră la ţărmul unei insule. Era de fapt un munte. Coasta împădurită începea să urce pieptiş, îndată după îngusta fâşie de nisip spălată de valuri. Pescarii îşi traseră anevoie bărcile, ajutându-se şi îndemnându-se unii pe alţii. Iar după ce bărcile fură în siguranţă, legate între ele şi ancorate, oamenii se aşezară şi ei, să-şi odihnească mădularele istovite şi să-şi liniştească sufletele.

Atunci îşi amintiră de fata care-i salvase, călăuzindu-i şi netezindu-le calea. Unde era? De unde apăruse? Se uitară în toate părţile, strigară, dar nimeni nu răspunse.

– Nu putem lăsa nerăsplătită o asemenea faptă, spuse un pescar mai bătrân, pe care toţi îl

considerau conducătorul lor. Vom pleca de îndată în căutarea fetei, pentru a-i arăta recunoştinţa noastră. Acum, să ne odihnim şi să ne ospătăm.

Făcură întocmai. Dar, după o căutare de aproape o zi şi o noapte, timp în care scotociseră fiecare colţişor de pe munte, fiecare peşteră, povârniş sau viroagă, se întoarseră fără nici un rezultat. Fata sau zâna salvatoare, ce-o fi fost ea, dispăruse fără urmă, de parcă o înghiţise marea sau pământul.

Era în puterea nopţii când se strânseră laolaltă. Osteniţi, se culcară sub cerul liber, urmând ca dimineaţa următoare să hotărască ce vor face. Dar somnul nu se lipea de nici unul dintre cei douăzeci de pescari. Stăteau cu ochii la cerul înstelat, iar gândurile tuturor se îndreptau spre fata care-i salvase. Cine o fi fost? Unde o fi acum? De ce nu li se arată?

Atunci se petrecu minunea. Izvorând parcă de pretutindeni, venind când dinspre coasta împădurită, când dinspre mare şi când din cer, începu să se audă un cântec molcom, liniştitor. Pescarii recunoscură, înfioraţi, glasul fetei care-i călăuzise spre muntele Yi, unde şi găsiseră salvarea.

Nici unul nu îndrăzni să tulbure clipa vrăjită. Ascultau toţi, numai urechi, şi curând putură desluşi cuvintele cântecului. Fata pe care n-o vedeau îşi cânta povestea vieţii ei...

Dintr-un cătun de pescari plecaseră pe mare un tată şi doi feciori. Erau tatăl şi fraţii fetei, pe care marea furioasă i-a înghiţit, în acelaşi loc unde-i surprinsese şi pe ei acum. Fata a aflat că furtuna cumplită ce se iscă pe negândite şi face atâtea jertfe e stârnită de un dragon negru, care trăieşte în adâncuri, nu departe de gurile fluviului Mi.

Fata hotărî să se răzbune pe dragonul negru şi sări în mare, cu gând să-l înfrunte. De atunci trecuseră mulţi ani şi toate zilele şi nopţile acestor ani fuseseră zile şi nopţi de luptă între fată şi dragon. Dacă nu reuşea să-l răpună, fata izbutea în schimb, ajutată fiind de zeităţile a căror bunăvoinţă o câştigase, să-i salveze de la pieire pe pescarii şi călătorii ce se abăteau prin acele locuri. Când dragonul negru stârnea furtuna, voind să-i înghită pe oameni, fata apărea deasupra valurilor, le potolea cu puterea ei magică şi îndrepta corăbiile spre muntele Yi...

Cântecul se stinse treptat-treptat. Pescarii făcură plecăciuni adânci, arătându-şi recunoştinţa

şi admiraţia lor nemărginită pentru faptele curajoase şi generoase ale fetei pe care n-o vedeau.

Luna plină atârna ca o tipsie de aur agăţată de bolta semănată cu puzderie de stele, iar razele ei se reflectau în mare ca într-o nesfârşită oglindă de argint.

Atunci fata se arătă din nou. Apăru chiar în preajma bărcilor.

– E timpul să porniţi, spuse ea. Dacă veţi naviga spre sud-est, veţi da de bancuri de peşti şi vă veţi întoarce acasă cu bărcile pline.

– Fată dragă, bună şi curajoasă, care ţi-e numele? întrebară pescarii.

Dar ea dispăru precum apăruse.

Pescarii vâsliră încotro le spusese fata. Prinseră peşte din belşug, umplându-şi bărcile cât puteau să ducă. La întoarcere, se abătură pe la muntele Yi, să-i mulţumească fetei. Plănuiseră chiar să ridice acolo un altar al recunoştinţei, pentru ca fapta ei să fie pomenită în veci. Dar nu mai găsiră nici urmă de munte sau de insulă. Se tot învârtiră în larg mult şi bine, fără să vadă nici o palmă de uscat ieşind din mare.

Se întoarseră în sat şi povestiră tuturor întâmplarea nemaiauzită. Plecară din nou, cu mai

multe bărci, hotărâţi să găsească muntele Yi, pe care fata îl botezase Muntele Speranţei. Făcură sute de drumuri. Căutară un an întreg. Căutară zeci de ani. Urmaşii lor şi apoi urmaşii urmaşilor lor căutară şi ei muntele Yi, sute de ani în şir, fără ca nimeni să-l găsească.

Şi totuşi, ori de câte ori furtuna dezlănţuită surprindea prin acele locuri bărci de pescari sau corăbii ale negustorilor, fata apărea şi-i salva, întocmai cum v-am povestit. Iar muntele Yi, Muntele Speranţei, era de fiecare dată la locul lui, înălţându-se din mare, puternic şi netemător în faţa valurilor, şi îi adăpostea pe oameni până trecea furtuna. De fiecare dată, cei salvaţi se întorceau în acel loc, cu gând să-şi arate recunoştinţa, dar nu mai găseau nici urmă de insulă, de munte, sau de fată.

Şi poate că tocmai de aceea oamenii au povestit mereu întâmplările acestea, de veacuri. Le-au transmis din generaţie în generaţie şi aşa se face că povestea aceasta dăinuieşte şi astăzi.

POVESTEA ACEASTA s-a petrecut demult, pe vremea când oamenii şi animalele trăiau laolaltă în cea mai bună înţelegere, bucurându-se deopotrivă de darurile naturii şi agonisindu-şi hrana fără ca nimeni să supere sau să păgubească pe altul.

În acele îndepărtate timpuri trăia în beciul unui han, printre saci, lăzi şi butoaie cu vin, o familie de şoricei.

Stăteau acolo de câţiva ani buni şi câştigaseră simpatia oamenilor de la han. Ba chiar cu unii dintre ei se şi împrieteniseră. Fata hangiului, de pildă, o codană de vreo 16–17 ani, de o frumuseţe fără seamăn, era cea mai bună prietenă a şoriceilor. Venea în fiecare zi în pivniţă şi se juca drăgăstos cu ei, le aducea fărâmituri şi resturi de mâncare.

Şoriceii se obişnuiseră atât de mult cu prezenţa fetei, încât în ziua când nu mai coborî în pivniţă îi simţiră lipsa şi ieşiră s-o caute.

La han era lume multă, care se ospăta şi petrecea.

Strecurându-se printre oameni, şoriceii o găsiră în cele din urmă pe prietena lor. Dar era cât pe-aci să n-o mai recunoască. Fata era gătită cum n-o mai văzuseră niciodată până atunci. Iar lângă ea, în capul mesei, stătea un tânăr îmbrăcat şi el în haine de mare sărbătoare. Amândoi erau atât de frumoşi, încât abia te puteai uita la ei. Şoriceii aflară că prietena lor se căsătoreşte şi că tânărul de lângă ea era mirele.

Mireasa îi invită pe prietenii săi, şoriceii, să petreacă la nuntă şi ei se veseliră laolaltă cu toţi mesenii. Dar nunta se sfârşi, iar mireasa plecă împreună cu mirele. Şoriceii se întoarseră în pivniţă, dar viaţa lor nu mai era la fel de veselă ca înainte. Nu se puteau obişnui cu lipsa fetei. Erau mereu trişti şi în cele din urmă ajunseră să-şi dorească şi ei un pui, care să le înveselească viaţa, să le ţină de urât.

Într-un colţ al pivniţei erau două statuete de idoli, una din lemn şi una din lut. Şoriceii începură să le aducă ofrande, adică să le pună în preajmă fărâmituri şi alte bucate.

În cele din urmă, în familia şoriceilor se născu o fetiţă. Bineînţeles, era o fetiţă-şoricel. Dar era atât de frumoasă şi de inteligentă, încât toată

lumea se minuna şi îi felicita pe fericiţii părinţi. Chiar şi pisica, singura fiinţă care, nu se ştie de ce, nu se uita cu ochi buni la şoareci, îi arăta fetiţei o simpatie deosebită.

O fericire nespusă domnea în familia şoriceilor. Părinţii vorbeau peste tot de fetiţa lor, se mândreau nevoie mare şi începuseră să se gândească de pe acum să-i găsească un mire.

– Mă voi duce în lume să-i caut un soţ vrednic de frumuseţea ei şi viteaz cum nu mai e altul, care să devină cârmuitorul întregului neam şoricesc, spuse tatăl.

– Dacă ai de gând să faci aşa, eu cred că ar trebui să porneşti la drum de pe acum, îşi dădu cu părerea mama. O să ai de mers cale lungă până să găseşti un tânăr vrednic de fata noastră.

Zis şi făcut. Şoarecele îşi luă merinde de drum şi porni în lume. Merse mai multe zile până ajunse la o apă mare. Cum să treacă dincolo? Umblând în sus şi în jos pe malul apei, găsi în cele din urmă un bătrân luntraş, care tocmai se pregătea să pornească. Şoricelul îl rugă să-l ia în barcă şi bătrânul se învoi. Porniră spre malul celălalt. Bătrânul vâslea din răsputeri, dar curând se stârni o furtună puternică şi înaintarea le era

tot mai anevoioasă. Valuri din ce în ce mai mari loveau barca, aruncând-o de colo-colo, gata s-o răstoarne. Bătrânul, speriat de moarte, începu atunci să se roage soarelui, implorându-l să apară din nou pe cer ca să gonească norii şi vântul, să-i scape de năpasta ce dăduse peste el.

Şoricelul privea la toate acestea din fundul luntrei, zicându-şi în sinea lui: „Credeam că omul e fiinţa cea mai puternică de pe pământ. Dar văd că şi omul se teme de ceva. Ce înspăimântat e bietul bătrân! Şi cum se mai roagă la soare! Înseamnă că soarele e cel mai puternic. Trebuie aşadar să ajung la zeul-soare. Pe el îl voi lua drept ginere. Doar el e vrednic de gingăşia şi frumuseţea fiicei mele".

Furtuna se potoli şi barca acostă la malul celălalt. Şoricelul mulţumi luntraşului, îl întrebă încotro să apuce ca să ajungă la zeul-soare şi porni la drum.

Merse şoricelul săptămâni şi luni în şir, trecu peste munţi, peste ape, îndură arşiţa cumplită a verii şi gerul aspru al iernii. Pe măsură ce mergea, era tot mai convins în sinea lui că numai zeul-soare e vrednic de frumuseţea fiicei sale. Se şi gândea cum i-o va descrie pe fată, cum îi va vorbi

soarelui despre gingăşia şi delicateţea ei. Când plecase el de-acasă, fata era încă mică. Acum, probabil, e şi mai frumoasă.

„Până ajung eu la zeul-soare, până mă întorc, fiica mea va fi numai bine la vârsta măritişului."

După mai mulţi ani de mers, şoricelul ajunse într-o dimineaţă la poalele muntelui pe care îşi avea lăcaş soarele. Deşi era frânt de oboseală, începu numaidecât să urce. Razele puternice îi înţepau ochii, pietrele ascuţite îi răneau lăbuţele, dar şoricelul continua să urce. Mergând, îşi mai potrivi hăinuţele, se scutură de praf, străduindu-se să aibă o ţinută cât mai demnă. Doar nu era un fitecine. Era un şoarece onorabil, tatăl unei fete atât de frumoase. Şi dacă el însuşi venise până aici, acesta era un semn de mare consideraţie pentru viitorul ginere, pe care el nu se putea să nu-l aprecieze.

Căldura devenea tot mai insuportabilă şi şoricelul înţelegea că într-adevăr aceasta e cea mai mare putere a lumii. Când nu mai putu să înainteze, şoricelul îşi acoperi ochii cu lăbuţa şi începu să strige cât îl ţineau puterile:

– Hei, mărite soare! Închide un ochi, rogu-te! Vreau să vin la tine să-ţi vorbesc.

– Acum nu se poate, răspunse zeul-soare. Aşteaptă-mă acolo! Când se va lăsa seara, voi coborî eu în vale.

Şoricelul fu nevoit să aştepte. Era tare nerăbdător şi i se părea că niciodată ziua n-a fost atât de lungă. În sfârşit, o dată cu lăsarea serii, soarele începu să coboare pe pantă. Şoricelul îl întâmpină cu pălăria în mână, făcând plecăciuni respectuoase.

– Eu sunt şoricelul din pivniţa hanului de la poalele muntelui Ţin, pe care binevoieşti să-l luminezi şi să-l încălzeşti cu razele tale. Am făcut până aici drum lung şi greu, mergând ani în şir, ca să te văd şi să-ţi vorbesc. Tu eşti cel mai viteaz şi mai frumos din lume şi nimeni nu s-ar putea asemui cu tine. De aceea am venit să te rog să-mi faci cinstea de a-mi deveni ginere. Am o fată frumoasă ca o zeiţă, care în curând va fi de vârsta măritişului. Sunt convins că o vei îndrăgi îndată ce-o vei vedea. Ochişorii ei roşii sunt ca două rubine şi dinţişorii ei sunt ca două şiruri de perle strălucitoare...

– Stai, şoricelule, răspunse zeul-soare tăindu-i vorba. Cred că ai greşit venind atâta drum până aici. Eu sunt într-adevăr puternic, dar nu

ştiu să fac altceva decât să dau lumină şi căldură pământului, ca să crească vieţuitoarele şi plantele. Altceva eu nu ştiu să fac. Şi, în afară de asta, norii sunt mai puternici decât mine. Când vin mai mulţi, doar ştii bine, lumina mea nici nu mai poate răzbate până la voi. Aşa că, dacă vrei să-ţi găseşti un ginere care să fie într-adevăr cel mai puternic, du-te la zeul norilor. Îl cheamă Nor Alb şi îşi are sălaşul tot pe un munte, ceva mai la vale. El e mai puternic decât mine şi, pe deasupra, e şi atotştiutor. El poate să stropească pământul cu ploaie binefăcătoare, sau, dacă vrea, să-l înece într-un potop de ape.

Şoricelul înţelese atunci că zeul-soare are dreptate. Îi mulţumi pentru bunăvoinţă şi începu să coboare. Curând văzu, undeva mai jos, un vârf de munte înconjurat de un nor mare, alb. Ajunse acolo nu fără greutate şi îi vorbi lui Nor Alb de minunata lui fiică.

– Îmi pare rău că nu pot accepta propunerea ta, care îmi face cinste, îi răspunse Nor Alb. Dar trebuie să-ţi spun de la început adevărul. Eu sunt puternic, e drept. Pot întuneca faţa soarelui, împiedicându-i razele să ajungă până la pământ. Dar vântul e şi mai puternic decât mine. Când se

înfurie şi porneşte să sufle, mă împrăştie în patru zări cât ai bate din palme. Vântul e mult mai puternic decât mine. E vijelios şi cutezător. Pătrunde oriunde, iar când se înfurie, poate chiar să ridice valuri uriaşe, să smulgă copacii din rădăcini, să dărâme casele...

„Cum de nu m-am gândit? îşi zise în sinea lui şoricelul. Într-adevăr, vântul e şi mai puternic decât norii."

– Nu ştii, mărite Nor Alb, cum aş putea ajunge la lăcaşul zeului-vânt?

– În valea cea adâncă dintre munţi, acolo stă acum şi se odihneşte.

Şoricelul, obosit de atâta drum, începu să coboare. În cele din urmă ajunse în fundul văii, unde îl găsi într-adevăr pe zeul-vânt. După ce îl salută cu plecăciune, îi spuse pentru ce a venit, vorbindu-i despre neasemuita frumuseţe a fetei sale, despre dorinţa lui de a avea un ginere puternic, cum nu mai e altul pe lume.

Vântul îl ascultă cu atenţie, apoi îi grăi astfel:

– Hei, biet şoricel mititel! E adevărat că eu sunt puternic. Dar eu sunt de-o vârstă cu lumea. Cum să mă însor cu fiica ta, care e o copilă? Ei îi trebuie un soţ tânăr. Şi în afară de asta, sunt pe

lume şi lucruri mai puternice decât mine. Uite, colo, la capătul văii, e un sat. O vreme, am umblat prin satul din vale cum am vrut. Dar într-o zi, acum vreo câteva zeci de ani, oamenii au ridicat la marginea satului un zid puternic. De-atunci, ori de câte ori pornesc de-aici, din sălaşul meu, mă izbesc de zidul acela de mă dor oasele. Încerc mereu să-l dărâm, dar degeaba. Zidul e mai puternic decât mine. Îţi vei da seama singur de asta, dacă te vei duce până acolo.Te vei convinge singur că în apropierea zidului suflarea mea nu mai are nici o putere. Aşa că du-te acolo şi vorbeşte cu zidul...

Şoricelul înţelese că şi de data aceasta a greşit. Mulţumi vântului şi porni spre satul din capătul văii. Ajunse lângă zid şi îi vorbi despre scopul vizitei sale.

– Cum îndrăzneşti, rozător nenorocit, să mă iei peste picior, zicând că eu sunt cel mai puternic? Vezi bine că semenii tăi au săpat în mine atâtea găuri, încât nu peste multă vreme mă voi prăbuşi din pricina asta! Roadeţi tot ce întâlniţi în cale. Şi pe deasupra vă mai şi bateţi joc de mine!

Şoricelul nici măcar nu se supără pe zid pentru ocările ce i le aruncase. În mintea lui se

făcu dintr-o dată lumină: şoarecii sunt, într-adevăr, mai puternici decât orice pe lume. Ei pot să dărâme case, ziduri şi diguri. Pot să scufunde corăbii. Dar ce nu pot să roadă şoarecii? Unde nu pot ei pătrunde? Cum de nu se gândise până acum la asta? Cum de pierduse atâţia ani pe drumuri, căutându-şi ginere în rândul zeilor, când ar fi trebuit să-şi caute de la bun început printre ai săi?

– Tot mi-a folosit la ceva, îşi zise. Dacă nu făceam această lungă călătorie, n-aş fi aflat niciodată acest adevăr pe care numai eu îl ştiu dintre toţi şoarecii. Mă voi întoarce acasă şi voi căuta pe cel mai voinic şi mai frumos dintre şoareci. Cu el îmi voi mărita fiica.

Şoricelul nostru se întoarse la han, unde le regăsi pe soţia şi pe fiica lui, care era acum de vârsta măritişului. Şi o mărită într-adevăr cu cel mai vrednic dintre toţi şoarecii. Iar ginerele său deveni conducătorul întregului neam şoricesc, întocmai cum visase bătrânul şoarece cu ani în urmă, când fiica lui era încă mică.

De ce iepuraşul are urechile lungi

A FOST ODATĂ un iepuraş frumos, rotund şi alb ca un ghem de vată; şi avea nişte urechiuşe, ca două petale mătăsoase. Dar faptul că era atât de mic şi atât de pufos nu-i era deloc pe plac şi când întâlni o zână bună, plutind pe un nouraş, o întrebă, cu mâhnire în glas:

– Zână bună, de ce sunt atât de mic? Vreau să fiu şi eu mare, cel puţin cât leul sau cât tigrul.

Zâna era gata să-l certe pe nemulţumit, dar, văzându-i ochişorii rotunzi şi trişti, se înduplecă şi-i spuse:

– Bine, bine. Ia să te vedem cât eşti de viteaz şi după aceea mai stăm de vorbă. Vreau să-mi aduci o pană de erete, un ou de şarpe şi un dinte de crocodil.

Iepuraşul, care dorea cu orice chip să fie şi el mare ca un leu sau ca un tigru, nu aşteptă să-i

spună de două ori şi se făcu nevăzut. Îndreptându-se spre locul unde creşteau trestii înalte, tăie o bucată din tulpina unei trestii, meşteri un pic la ea şi reuşi să facă un fluier. „Acum ştiu ce am de făcut", îşi zise iepuraşul în sinea lui, frecându-şi lăbuţele de bucurie.

Din salt în salt părăsi câmpia şi urcă pe nişte dealuri mai înalte. Acolo, între nişte stânci pe jumătate ascunse, trăia eretele, spaima tuturor păsărilor. La o oarecare distanţă de el, iepuraşul începu să fluiere:

– Tu... tu-u... tu-tu-ru...

Eretele, care-şi făcea siesta după o masă bună, se trezi şi, tare supărat, părăsi hamacul în căutarea celui care-l deranjase.

– Ce faci, obraznicule?

– Ah, domnule erete, doar am atins fluierul meu de păr fermecat. Iertaţi-mă că v-am deranjat, dar îmi era sete şi chemam apa la mine.

– Aha! exclamă eretele. Deci părul tău suna ca un fluier fermecat?

– Da, domnule erete, doar cât sufli şi face să apară orice mâncare îţi doreşti.

– Ia te uită! Aş vrea şi eu un fir de păr ca al tău, ca să nu mă mai obosesc căutând de mâncare.

Iepuraşul zâmbi de naivitatea eretelui şi, cu ton indiferent, îi spuse:

– Dacă vă place, pot să vi-l dau, dar cu condiţia să primesc şi eu în schimb o pană din aripa domniei-voastre.

– Desigur, desigur, nimic mai simplu.

Şi zicând aceasta, îi dădu o pană din aripa sa.

Iepuraşul o luă fericit şi, înainte ca eretele să-şi dea seama de înşelătorie, dispăru ca prin farmec. Coborî colina şi, cum mergea el aşa gânditor, se trezi în dreptul unui boschet din care cine credeţi că tocmai ieşea? Şarpele!

Iepuraşul, fără să ezite câtuşi de puţin, scoase repede fluierul şi începu iar:

– Tu... tu-tu... tu-tu-ru...

Şarpele se întoarse furios şi-i strigă:

– Hei, băiete! Nu ţi-ai găsit alt loc unde să faci tărăboi?

– Ah, dacă aţi şti ce foame-mi este!

– Şi, dacă ţi-e foame, trebuie să fluieri ca un disperat?

– Fluierul meu nu-i ca oricare altul, ci este un fir de păr fermecat.

– Fermecat? Fii serios, băiete, eu sunt prea bătrân ca să mai cred aşa ceva.

Iepuraşul mai fluieră o dată. Şarpele se încolăci, se descolăci, se târî spre el, ca să audă mai bine.

– Şi ce faci tu cu firul tău de păr fermecat?

– Ah, îl fac să-mi aducă în faţă tot felul de mâncăruri.

– Dovedeşte-mi!

– Pentru astăzi nu-i mai pot cere nimic. Dar aţi văzut vreodată un fir de păr să cânte aşa?

Şarpele reflectă un moment şi până la urmă se lăsă convins.

– Aş dori să am un astfel de fir de păr. Nu vrei să mi-l vinzi?

– Nu, asta nu se poate... Dar aş putea să vi-l dau pe un ou de şarpe.

– N-am auzit ceva mai caraghios. Dar dacă asta vrei, am să-ţi fac voia.

Şi după ce se ondulă de câteva ori, intră în scorbură şi într-o clipă ieşi cu oul promis. Iepuraşul îl luă şi se făcu nevăzut.

Nu-i mai trebuia decât un dinte de crocodil.

Acum, lucrurile într-adevăr se complicau. Cum să obţină el un dinte de-al crocodilului? Tot gândindu-se aşa, porni pe drumul spre râu. Când începu să se audă şopotul apei, cineva îl strigă:

– Hei, ce mai faci?

– Ah, dumneata erai, domnule pelican! Ce plăcere îmi face să te văd, răspunse politicos iepuraşul.

– Ce cauţi pe aici?

– Trebuie să-l văd pe crocodil.

– Aici este, răspunse pelicanul şi cu ciocul lui greoi făcu semn spre o insuliţă plutitoare, care lăsa în urma ei o dâră de spumă.

Mulţumindu-i pelicanului pentru ajutorul său, iepuraşul porni spre insuliţa arătată.

– Tu... tu-tuuu, tu-tu-ruuu... se auzi apoi fluierul iepuraşului.

– Cine îndrăzneşte să facă atâta zgomot?

– Ah, eu, domnule crocodil! Vă cer scuze că nu v-am văzut!

– Dar ce faci cu fluierul acela?

– Fluier? Nu este fluier. Este un fir din părul meu fermecat, care cântă o dată pe zi, ca să atragă tot felul de animale, să le mănânc. Dar la ce-mi trebuie mie, dacă eu mă hrănesc numai cu iarbă?

– Un fir de păr fermecat, care cântă ca un fluier? Şi care aduce animalele la el? Interesant, foarte interesant.

– Este adevărat, e bun doar pentru cei care se hrănesc cu păsări, cu peşte, dar mie nu îmi este de nici un folos.

– Aşa e, aşa e! Cred că mie mi-ar trebui...

– Cu siguranţă, domnule crocodil! Aţi putea dormi toată ziua şi, când vi s-ar face foame, n-aţi face decât să fluieraţi din firul de păr fermecat şi mâncarea v-ar prisosi.

– Bine, bine, băiete. Îmi poţi da mie firul tău de păr fermecat?

– Să vi-l dau?

– Adică să mi-l vinzi, am vrut să spun.

– De vândut nu-l vând. Poate să-l schimb, spuse iepuraşul.

– Să-l schimbi? Cu ce să-l schimbi?

– Cu un dinte de al domniei-voastre, să zicem.

– Un dinte? Eşti nebun? strigă crocodilul.

– Este singurul lucru pe care mi-l doresc, domnule crocodil.

Şi deodată pelicanul, care asistase la această discuţie, întrebă o altă pasăre, un pescăruş, care tocmai zbura pe acolo:

– Ascultă, prietene, ce zici tu de povestea iepuraşului?

– Cred că de data asta crocodilul va pierde negreşit, răspunse pescăruşul fără a se opri din zborul său.

– Da, da, aşa cred şi eu, spuse pelicanul gânditor.

Între timp, crocodilul, văzând că iepuraşul dă să plece, îi strigă:

– Hei, băiete! Unde pleci aşa grăbit?

– Acasă. Unde să mă duc?

– Stai o clipă! Eu aş vrea să am firul tău de păr fermecat, că mi-ar fi de folos, dar... fără dintele meu ce mă fac?

– Asta nu mai ştiu. Ceea ce pot să vă asigur este că mâncarea vă va veni la nas.

– Ia stai! Ia stai! Ce să mai chibzuiesc... Cui nu-i place să-i vină mâncarea la nas?

Şi zicând aceasta îşi scoase, dintr-o smucitură, dintele şi i-l întinse iepuraşului.

Acesta, fericit, o luă la fugă şi nu se mai opri decât în locul unde o întâlnise pe zâna cea bună, aşezată pe un nouraş.

– Zână bună, am adus ce mi-ai poruncit: pana de erete, oul de şarpe şi dintele de crocodil.

– Şi ce vrei acum, iepuraşule?

– Să-ţi ţii făgăduiala! Atâta doar.

– Făgăduiala? Află că totul este bine alcătuit pe pământ. Dacă tu, aşa mic cum eşti, ai reuşit să-l înşeli pe erete, pe şarpe şi pe crocodil, ce năzdrăvănii ai mai face dacă ai fi mare cât un leu? Rămâi aşa cum eşti. Să nu-ţi doreşti niciodată să fii în pielea altcuiva.

Zicând acestea, îl trase uşor de urechiuşe, şi dintr-o dată urechile începură să se lungească şi se făcură aşa cum le ştiţi şi voi.

Fata cea şireată

A FOST ODATĂ un om care avea o fată nespus de frumoasă. Toţi băieţii erau fermecaţi de frumuseţea ei. Într-o zi veniră doi tineri care se prezentară fetei şi-i spuseră:

– Am venit la tine.

Ea îi întrebă:

– Ce doriţi voi?

Iar ei răspunseră:

– Te iubim şi am venit pentru tine.

Tânăra fată se duse atunci la tatăl său şi-i spuse:

– Tată, doi tineri au venit la mine.

Tatăl, văzându-i pe cei doi băieţi, îi întrebă:

– Ce doriţi voi, fiilor, de aţi venit aici?

– Suntem rivali şi am venit la fata ta, dorind s-o luăm în căsătorie.

Tatăl fetei ascultă şi răspunse astfel:

– Mergeţi să dormiţi la voi acasă, în astă-noapte şi întoarceţi-vă mâine; veţi vedea care din voi va avea pe fiica mea de soţie.

Băieţii ascultară şi se înapoiară să doarmă la ei acasă. Dar a doua zi dis-de-dimineaţă, când se treziră, reveniră la tatăl tinerei şi-i spuseră:

– Iată-ne! Şi, precum ne-ai spus ieri, am venit acum la tine.

Tatăl îi ascultă şi le spuse:

– Staţi aici şi aşteptaţi-mă, că mă duc să cumpăr o bucată de stofă din târg.

Cei doi tineri ascultară cuvintele tatălui şi-i făgăduiră că-l aşteaptă, iar acesta se ridică, luă banii trebuitori şi se duse la târg.

Sosi el în locul unde se vindeau stofele şi cumpără o bucată de stofă, apoi se întoarse acasă. Îşi chemă fata şi spuse tinerilor:

– Fiilor, voi sunteţi doi şi eu nu am decât o singură fată. Căruia dintre voi trebuie s-o dau? Şi pe care dintre voi trebuie să-l înlătur? Iată aici o stofă, o voi tăia în două şi voi da câte o bucată fiecăruia. Acela care va termina primul o haină din această stofă, va fi soţul fiicei mele.

Tinerii croiră haina, se grăbiră s-o coasă, în timp ce tatăl fetei îi privea lucrând. Atunci el chemă

pe fiica sa la locul unde se aflau peţitorii, şi-i dădu un mosorel de aţă, spunându-i:

– Iată nişte aţă, înnoad-o şi dă-o acestor tineri.

Ea ascultă pe tatăl său, luă aţa şi se aşeză lângă ei. Dar fata era şireată, lucru pe care nu-l ştia nici tatăl său, nici tinerii. Ea singură ştia pe care dintre tineri îl iubea. Tatăl se duse de acolo şi aşteptă ca tinerii să coasă hainele, zicându-şi: „Cel ce termină primul va fi soţul fiicei mele".

Fata începu să facă nod la aţă şi peţitorii îşi luară acele şi începură să coasă. Dar fata, cum era tare şireată, înnoda fire foarte scurte pentru acela pe care-l iubea şi fire lungi din cale-afară pentru cel pe care nu-l iubea. Aşa se făcu că, până la amiază, tinerii nu terminară de cusut. Ea continua să facă nod la aţă şi ei să lucreze de zor, iar, pe înserate, tânărul care avea firul mai scurt termină cusutul, pe când celălalt tânăr abia prididise să însăileze haina.

Când tatăl fetei veni, spuse tinerilor:

– Aţi cusut până acum şi n-aţi terminat hainele?

Primul dintre ei se ridică şi-i spuse:

– Taică, iată, lucrul meu a fost terminat.

Celălalt lăsă capul în jos, necăjit.

Tatăl îi privi şi le spuse:

– Dragi băieţi, când aţi venit amândoi să mi-o cereţi pe singura mea fiică, eu nu ştiam pe care să-l aleg; de aceea am adus bucata de stofă, am dat-o în două şi am chemat-o pe fiica mea să vă facă nod la aţă, iar vouă spunându-vă: Faceţi aceste haine! Şi aţi început să lucraţi. V-am mai spus: Acela care va termina primul va fi soţul fiicei mele. Aşa va fi, aşadar.

Tatăl însă habar n-avea că fiica sa, când înnoda aţa, alegea fire scurte pentru tânărul pe care-l iubea şi fire lungi pentru cel pe care nu-l voia. Nu ştia deci că fiica sa îşi alesese de fapt singură bărbatul.

Tatăl gândise în felul următor: „Dacă tânărul care a terminat mai repede de cusut va lua pe fiica mea, va lucra mai cu spor şi va putea s-o hrănească. Iar cel care nu va termina lucrul, nu va munci cu hărnicie şi deci nu va putea s-o hrănească pe nevasta lui".

Cei doi tineri se ridicară. Unul rămase cu fata, iar altul plecă de unde venise, fără să bănuiască şiretenia tinerei fete.

ÎNTR-O BUNĂ ZI, leopardul îşi încredinţă cei trei pui ai săi câinelui, făgăduindu-i în schimb să-i procure o cantitate atât de mare de carne, încât să nu mai aibă nevoie să roadă oase niciodată. Câinele acceptă bucuros.

Merseră lucrurile bine câtăva vreme, dar câinele se apucă odată să fărâme un os cu dinţii, după vechiul lui obicei, şi o bucată din el lovi pe unul din puii leopardului şi-l omorî. Nu-i fu greu s-o înşele pe mama puilor; dându-i cei doi pui rămaşi să-i alăpteze numără pe rând: unu, doi, trei...

Dar iată că aceeaşi pacoste i se întâmplă a doua oară, şi acum câinele o luă la sănătoasa şi se duse la om să-i ceară ajutorul.

Omul consimţi să-l ocrotească, însă îi ceru să nu-şi părăsească niciodată adăpostul.

Câinele primi târgul, fără să ezite. Dar, puţin timp după aceasta, zări o grămadă de oase la câţiva paşi de locuinţă şi se repezi la ele, călcându-şi cuvântul dat.

Leopardul, care-l căuta pretutindeni, ca să se răzbune pentru moartea puilor lui, îl văzu, se

repezi asupra lui şi-l sfâşie într-o clipă. Şi de atunci leopardul n-are răgaz să-i hăituiască pe câini şi să-i mănânce.

Povestea maimuţelor

ESTE MULT DE ATUNCI, foarte mult de când maimuţele locuiau într-un sat, ca oamenii, şi vorbeau ca ei. Iată însă ce s-a întâmplat:

Într-o zi, oamenii făcuseră o mare sărbătoare. Se auzise „tam-tam"-ul, ziua, iar noaptea se dansă şi se bău cu nemiluita.

Vinul de palmier fiind din belşug, mai-marele satului orânduise să-l puie într-o sută de ulcioare, ba chiar în mai multe, aşezate în mijlocul satului şi toată lumea băuse, dar lui, ca mai-mare, i-a stat bine să bea mai mult decât toţi ceilalţi. Şi, de aceea, de dimineaţă, la răsăritul soarelui, picioarele-i tremurau ca nişte tineri palmieri, ochii lui vedeau „pe dinăuntru" şi inima-i era tare înveselită.

Câţiva îl conduseră la coliba sa, dar el nu voia să meargă acolo şi o porni razna până ajunse în satul maimuţelor. Şi atunci fu o mare veselie. În jurul său toate maimuţele se înghesuiau, râdeau, ţopăiau care mai de care. O maimuţă îi trăgea brâul, alta tichia, alta îi arăta limba, alta spatele şi toate se tăvăleau de râs. Şi bătrânul şef plecă acasă foarte supărat.

Întors în satul său, după ce dormi bine, iată ce făcu, să se răzbune pe maimuţe: la următoarea sărbătoare puse oamenii să aşeze, în mijlocul satului, numeroase ulcioare cu vin de palmier, în care mai pusese şi o fiertură din iarbă de somnoroasă şi porunci tuturor să nu bea decât din ulcioarele cu un semn deosebit pe ele. Pofti pe maimuţe să vină la băutură. Veniră aşadar toate maimuţele şi băură din ulcioare. De-abia apucară să bea, că li se făcu somn pe loc.

Acu' să te ţii! Bătrânul şef dădu ordin să fie legate vinovatele şi începu jocul biciului. Ehei! Şi să fi văzut hip! şi hop! În cele din urmă, maimuţele se treziră iute şi-şi luară la repezeală picioarele la spinare, alergând de mama focului. De aceea, şi astăzi, ele sar din loc în loc, fiind foarte prevăzătoare cu tot ce este în jurul lor.

De ce hiena are spinarea dungată

ODATĂ, vulpea a pornit-o împreună cu hiena la pescuit. Pe înserat, mulţumite de câţi peşti prinseseră, se gândiră să-i frigă.

– Facem fiecare câte un foc bun, şi ne frigem peştii, zise hiena întâi, adresându-se vulpii.

– Şi, ca să ne priască, hai să rămânem aici, pe malul apei, şi să ne îndestulăm, încheie vulpea, ostenită de cât pescuise.

Fiecare aprinse câte un foc şi amândouă îşi fripseră peştii pe care-i prinseseră.

Îşi potoliră apoi setea şi fiecare adormi lângă focul ei. Era o noapte de vară, plăcută şi cu lună plină. Vulpea, care ştia multe, cu un ochi era la lună, dar cu altul îşi veghea, neîncrezătoare, peştii care-i mai rămăseseră. Vicleană cum era, răsufla tare, ca să pară că doarme adânc, deşi era la pândă, bănuind-o de hrăpăreaţă pe vestita hienă. „Noapte... întuneric... nu se ştie niciodată..." gândea cumătra vulpe. Şi, ca să fie şi mai sigură, fierul de la frigarea încinsă îl ţinea lângă ea. Şi presimţirea ei se dovedi a fi întocmai. Hiena, ascultând cu grijă răsuflarea vulpii, se mai apropie

puţin de ea şi, deşi credea că doarme dusă, ca s-o prade în voie, o întrebă:

– Ai şi adormit, cumătră vulpe?

Şi vulpea nu-i răspunse, curioasă de ce avea să urmeze.

În vârful labelor, hiena înhăţă vreo zece peşti din sacul vulpii.

Dar, când s-o ia la goană, vulpea făcu jap! jap! cu fierul încins pe spinarea hienei, de-o arse toată. Numai dungi rămaseră pe spinarea ei. Şi prefăcându-se că n-ar şti pe cine arde cu fierul roşu, strigă spre culcuşul hienei:

– Păzeşte-te, prietenă, că ne pradă hoţii!

Cu spinarea numai dungi, hiena o luă la sănătoasa, urlând şi tot urlând.

De atunci se spune că hiena a rămas cu spinarea dungată.

Leul nerecunoscător

S-A ÎNTÂMPLAT într-o vreme, când fiinţele încă nu-şi căpătaseră înfăţişarea ce o au astăzi, când totul era în stare de creare, când zeii apăruseră pe lume, ascunzându-se sub pielea unui animal sau sub penele unei păsări.

În acele timpuri se născuse printre păsări o zeitate; era o ciocănitoare. Această pasăre trăia într-o parte a lumii nelocuită de oameni, prin munţi acoperiţi de păduri, pe ale căror costişe curgeau pâraie repezi. Pe malurile acestor pâraie creşteau fel de fel pomi roditori, care-şi aplecau ramurile încărcate de fructe până la pământ.

Tot prin aceste locuri trăia şi regele animalelor sălbatice, leul, stăpânitorul crunt şi sângeros, care persecuta gazelele fără apărare nu pentru a-şi potoli foamea, ci din cruzime, le

ataca sfârtecându-le, părăsind o victimă spre a se arunca asupra alteia.

Într-o zi, leul prinse o gazelă şi, când îşi înfipse colţii în grumazul ei, un os i se înfipse între măsele. Pentru întâia oară leul, care nu cunoştea frica, nici spaima, simţi o durere ameţitoare. Deşi se tăvălea pe jos şi urla de furie, osul rămânea înfipt acolo, în falca lui, şi în nici un chip nu putea să scape de el. Durerea creştea cu fiecare clipă: mai întâi îl duru falca, apoi toată gura, apoi începu să i se întunece înaintea ochilor, şi în cele din urmă simţi durere în fiecare muşchi din puternicul său corp. Durerea se mări, până când îl secătui şi-l înfometă – căci regele animalelor sălbatice nu putea să mai mănânce nimic din cauza osului înfipt între dinţi.

Răgetele jalnice ale leului fură auzite de ciocănitoare, care zburâ din copac în copac, în pădurea vecină. Se apropie şi, văzând leul care abia mai sufla de oboseală şi de suferinţă, strigă:

– Hei, voinice, de ce te tăvăleşti pe jos şi urli atât de jalnic? Ce-ai păţit?

– Bună pasăre, răspunse leul printre gemete, o durere îngrozitoare îmi sfâşie falca; nu mai pot îndura atâta suferinţă.

– Din ce cauză ai aceste dureri? întrebă ciocănitoarea.

Leul, pronunţând cu greu cuvintele, povesti întreaga întâmplare, iar pasărea îi răspunse:

– Eh, voinice, am să te ajut să te vindeci! Voi pune capăt suferinţelor tale. Dar să nu uiţi un lucru: că deşi eşti leu şi regele animalelor sălbatice, deşi nu ai asemănare în ce priveşte puterea şi curajul, în caz de nevoie şi tu o să trebuiască să-mi vii în ajutor.

– Pasăre bună, strigă jalnic leul, voi face ce-mi vei spune, numai scapă-mă de durere.

Ciocănitoarea însă nu vru ca leul să ştie în ce fel îl va putea scăpa de durere, de aceea începu să zboare deasupra capului său, bătând în aşa fel din aripi, încât leul trebui să închidă ochii. Folosindu-se de această clipă, pasărea apucă osul cu ciocul şi-l scoase dintre dinţii leului.

Durerea regelui animalelor începu să scadă. El deschise ochii şi, obosit din cauza suferinţelor prin care trecuse, se târî până la stânca unde obişnuia să se odihnească. Ciocănitoarea îl însoţi şi se aşeză pe o cracă alături de stâncă.

– Pasăre bună, spuse leul cu voce slăbită, spune-mi, care a fost pricina chinurilor mele?

Ciocănitoarea ridică în cioc osul din falca leului, i-l arătă şi spuse:

– Ei, voinice, uită-te la acest os. El ţi-a provocat durerea, care te-a făcut slab ca un animal mărunt.

Leul se miră că un oscior atât de mic poate să provoace o suferinţă atât de mare. Ţinând însă minte ceea ce făgăduise, recunoscător pentru ajutorul dat, spuse:

– Îţi mulţumesc, pasăre bună, pentru că mi-ai curmat suferinţa. Acum ştiu că mi-ai smuls din gură acel os urâcios, cu propriul tău cioc. Când vei avea nevoie de mine, vino, şi-ţi voi îndeplini orice dorinţă.

Se despărţiră ca nişte buni prieteni.

Într-o zi, când leul, întins pe stânca sa, îşi devora gazela vânată, în apropiere apăru ciocănitoarea. Pasărea era obosită şi nu mai avea putere să dea din aripi, căci timp de mai multe ore fusese fugărită de un vultur şi numai cu o clipă în urmă scăpase de urmărirea îngrozitoare. Ciocănitoarea era foarte flămândă şi, văzând câtă carne se afla în faţa leului sătul, îl rugă:

– Dă-mi şi mie să mănânc, voinice! Mor de foame!

Şi-i povesti ce i se întâmplase, cum a trebuit să fugă din faţa vulturului.

– Dă-mi o bucăţică de carne, voinice, termină ea, căci nu mai am putere să zbor şi să-mi caut singură hrană.

Leul, sătul, zbieră furios:

– Pasăre urâcioasă, cum îndrăzneşti să te înfăţişezi mie, stăpânul animalelor sălbatice?! Nu vezi că am vânat gazela pentru mine şi acum mă ospătez după poftă? E prada mea. Pleacă de aici! Să nu crezi că dacă ai reuşit să scapi nepedepsită dintre dinţii mei ascuţiţi, o să-ţi mai meargă o dată. Fii fericită că mai trăieşti!

Ciocănitoarea se uită la leu, clătină capul şi răspunse:

– Vedeniile din timpul somnului sunt tot atât de înşelătoare ca şi formele scrise pe apă. Şi tot atât de înşelătoare este încrederea în cuvintele unui leu rău, a cărui recunoştinţă se lasă de dorit.

Este mai bine deci, să nu se bizuie nimeni, niciodată, pe făgăduielile unui leu atât de nerecunoscător.

Cel mai puternic din lume

A FOST ODATĂ un tigru tare bătrân. Trăia într-un codru des. Despre înţelepciunea lui se dusese vestea prin toate împrejurimile. Dar într-o zi îi veni ceasul să moară. A poruncit îndată să fie chemat unicul său fiu, pe care îl întrebă:

– Ştii tu, fiule, cine are colţii cei mai tari din lume?

– Desigur, tigrul! răspunse fiul.

– E adevărat. Dar ştii tu tu cine are ghearele cele mai ascuţite?

– Desigur, tigrul! răspunse din nou fiul.

– E adevărat şi asta. Iar acum spune-mi cine aleargă cel mai repede?

– Desigur, tigrul! exclamă fiul, fără să stea pe gânduri.

– Şi acum am să-ţi pun ultima întrebare: Cine-i cel mai puternic din lume?

– Tigrul! Tigrul! Tigrul! strigă de trei ori puiul.

– Te înşeli, dragul meu. Să ţii minte de la mine: cel mai puternic pe pământ este omul! Să

te fereşti a ieşi în calea lui. Să nu te iei la luptă cu el, ocoleşte-l!

Spunând aceste vorbe, bătrânul tigru îşi dădu sufletul.

Puiul de tigru rămase apoi multă vreme pe gânduri la cele ce-i spusese părintele său în ultimele clipe ale vieţii sale. „Dar unde aş putea găsi eu pe acest om? Aş vrea să-i văd, barem cu un ochi, colţii şi ghearele sale".

Şi puiul de tigru purcese în căutarea omului.

Merse el ce merse şi întâlni un asin păscând pe o pajişte. „Poate că acesta este omul?" se gândi tigrul şi strigă cât îl ţinură puterile:

– Ei, nu cumva tu eşti omul?

– Nu, răspunse asinul, sunt un prieten patruped al omului.

– Atunci, rogu-te, povesteşte-mi cum este omul la înfăţişare. E adevărat că are colţi mai tari şi gheare mai ascuţite decât ale mele?

– Ce tot spui, tigrule! se miră asinul. Omul n-are nici un fel de colţi sau gheare. El e puternic datorită minţii sale.

– Eşti un prost, asinule, nu ştii nimic. Tatăl meu mi-a vorbit cu totul altfel despre om, spuse supărat tigrul şi plecă mai departe.

La celălalt capăt al poienii, tigrul întâlni o cămilă. Începu s-o întrebe şi pe ea ce ştie despre om. Dar când aceasta îi spuse că omul este mic de statură şi că ea trebuie să se plece în genunchi ca omul s-o încalece, tigrul nu vru s-o creadă.

– Răposatul meu tată mi-a spus că omul este cel mai puternic pe pământ şi asta înseamnă că este şi cel mai mare! spuse tigrul amărât şi porni iar prin lume.

Multe zile şi nopţi rătăci el prin munţi şi văi în căutarea omului. Începuse chiar să-şi piardă nădejdea de a-l mai întâlni vreodată. Când, deodată, auzi nişte pocnete în pădure. Se ascunse într-un tufiş, se ghemui şi începu să privească. Lângă un copac se afla o fiinţă fără colţi, fără gheare şi chiar fără blană, lovind cu ceva într-un brad.

Din două sărituri, tigrul ajunse în faţa omului. Îşi înălţă capul şi-l întrebă:

– Ascultă, locuitor al pădurii, multe animale cunosc din codru, dar văd pentru prima oară o arătare ca tine. Aş putea să te mănânc. Nici măcar blană nu ai!

– Dar eu nu sunt animal, răspunse tăietorul de lemne. Eu sunt om.

Se miră mult tigrul şi se gândi: „Pesemne că bătrânul meu tată îşi pierduse minţile când mă speriase cu puterea omului".

Apoi spuse cu glas tare:

– Acum am să te mănânc.

Omul îl privi, apoi îi răspunse:

– Ascultă-mă, tigrule, mă învoiesc cu ceea ce spui tu. Însă înainte de a muri de colţii şi de ghearele tale, aş vrea să-ţi arăt şi eu ce putere am. Te învoieşti?

– Ei, atunci arată-mi, dar mai repede. Am umblat mult prin munţi şi văi până să te găsesc şi acum mi s-a făcut o foame grozavă.

Omul îl conduse pe tigru lângă coliba sa, făcută din lemn de esenţă tare, şi-i spuse:

– Coliba asta am făcut-o pentru mine. Este o locuinţă foarte bună. Nu pătrunde nici ploaia, nu te arde nici soarele şi nici zăpada nu poate intra. Nu eşti curios, tigrule, să vezi cum arată pe dinăuntru?

– Nu, mai întâi să-mi arăţi cum se deschide şi cum se închide locuinţa ta.

Tăietorul de lemne se învoi, intră în colibă şi închise uşa după el.

– Acum încearcă, tigrule, să mă scoţi de aici!

Tigrul se aruncă furios spre uşă, înfipse ghearele în ea, o zgâlţâi cu colţii, dar în zadar. Uşa se dovedi a fi mai puternică decât colţii şi ghearele tigrului.

– Ai priceput, tigrule, ce fel de locuinţă am? spuse tăietorul de lemne, deschizând uşa. Nu mi-e frică de nimeni în ea.

Tigrul se gândi: „N-am întâlnit un animal mai prost decât acesta. El putea doar să scape de mine, rămânând în locuinţa sa". Iar cu glas tare, adăugă:

– Ei, acum dă-mi voie să văd ce ai acolo înăuntru.

– Poftim, cu multă plăcere, spuse tăietorul de lemne cu bunăvoinţă, invitându-l pe tigru să intre în locuinţa sa.

Numai ce tigrul păşi pragul, omul închise repede uşa, şi o propti cu un lemn gros.

Tigrul îşi dădu seama, în sfârşit, că a căzut în capcană şi prinse a urla şi a se arunca în uşă, strigând:

– Dă-mi drumul, eu trebuie neapărat să te mănânc! Dă-mi drumul!

– Acum e prea târziu, îi spuse tăietorul de lemne. Părintele tău ţi-a spus că omul este cel

mai puternic din lume. Tu n-ai vrut să-l crezi. Acum te-ai convins singur.

Din acea vreme, în coliba tăietorului de lemne stă întinsă pe duşumea o blană moale şi frumoasă.

CUPRINS

POVEŞTI CHINEZE

Omul cu dragoste de flori / 5
Un om nelecuit / 20
Înţeleptul din O Me San / 28
Ceaiul „Fântâna Dragonului“ / 34
Monumentul cu prunişor / 38
Podul aşteptării / 42
Vasele Carului Mare / 47
„Peştele cumetrei Sung“ / 51
Izvorul Tigrilor / 56
Boierul cu nasul lung / 63

POVEŞTI JAPONEZE

Nara-nashi / 67
Urashima Taro / 72

Oyasute-Yama / 77
Momotaro / 82
Vulpea-ceainic / 85
Vrabia cu limba tăiată / 90

POVEŞTI COREENE

Muntele Speranţei / 95
Ginerele şoricelului / 102

POVESTE CUBANEZĂ

De ce iepuraşul are urechile lungi / 112

POVEŞTI MAROCANE

Fata cea şireată / 120
Leopardul şi câinele / 124
Povestea maimuţelor / 125
De ce hiena are spinarea dungată / 127

POVEŞTI TIBETANE

Leul nerecunoscător / 129
Cel mai puternic din lume / 134

Contravaloarea timbrului literar,
reprezentând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul,
se va vira la Uniunea Scriitorilor din România,
cont virament nr. 45106262,
banca B.C.R. - S.M.B.

Redactor: **Maria Morogan**
Tehnoredactor: **Aura Iordache**
Culegere şi paginare computerizată:
Evelina Avramescu

Tiparul mediat de Agenţia "Litera"
şi executat la Editura "Universul"
sub comanda nr. 2304

ISBN 973-25-0569-9